

TESVİYE

MASONLAR İÇİN AYLIK DERGİ

YIL: 2

NİSAN 1994

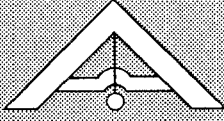
SAYI: 11

YAKACIK :

Yakacık inşaatımızın kaba kısmı tamamlandı. (Kasım 1993).

TESVİYE

HÜR VE KABUL EDİLMİŞ MASONLAR BÜYÜK LOCASININ AYLIK DERGİSİDİR

Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası adına
İmtiyaz sahibi : **Suha AKSOY**

Yazı İşlerini fiilen idare eden : **Celil LAYIKTEZ**

NURUZİYA SOKAĞI 21, BEYOĞLU - İSTANBUL TEL.: 249 24 51
DERGİDE ÇIKAN YAZILARIN SORUMLULUĞU YAZARLARINA AİTTİR.
ÜYELERE MAHSUSTUR. PARA İLE SATILMAZ

CİLT : 2

SAYI : 11

NİSAN 1994

İÇİNDEKİLER

2. Tesviye'den	Celil LAYIKTEZ
3. Türk Masonlarının En Üst Yöneticisi Can Arpaç :
"Türkiye'de Sekiz Bin Mason Var"	Can ARPAÇ
8. Eski Mason Dergilerinden	Suha UMUR
11. İdeal Muh.: Lo.:nın Tarihi.....	Dündar ERENDAĞ
14. Masonluk ve Kadın Unsuru	Ali Oktay CEVER
15. Şelhülislâm Musa Kâzım Efendi Hz.'nin
1911 Yılında Meclis-i Mebusanda
Yaptığı Konuşmanın Özeti	Musa KÂZİM
18. Gürkan Aktoluğ'un Derledikleri	Tesviye
19. Şükrü Kaya	Tesviye
22. Doğu Yıldızı Örgütü (II)	Tamer AYAN
25. Dış Temaslar İçin Kılavuz : (XI)
Orta Avrupa Ülkeleri	Celil LAYIKTEZ
28. Yaşlı Arif Çiftçi	Tesviye
30. Yurtiçi Törenlerde Protokol Sıralaması	Tesviye
33. Masonların Dünyasından bir Gezinti	Tesviye
38. Bulmaca	Tesviye
39. Synopsis	Tesviye

KAPAK RESMİ

WILLIAM BLAKE'IN TABLOSU

"Günlerin en eskisi" 1794

*Ve yer ıssız ve boştu; ve enginin yüzü üzerinde karanlık vardı; ve Allahın Ruhu
Suların üzerinde hareket ediyordu. (Tekvin, Bap 1-2)*

TESVİYE'DEN

Sevgili Kardeşlerim,

— 23 Nisan Konvanına gelecek yabancı konuklarımız belli olmuştur: İngiltere, İskoçya, Fransa, Birleşik Almanya, America - Canada, İsviçre-Alpine ve Pennsylvania Bü. L.ları Bü. Üstat ve Bü. Sek.leri bu güzel günümüze katılacaklardır.

— Mart ayı içinde Kardeşlerimizin olağan üstü gayretleriyle karaciğer nakli gereken 17 yaşında bir gencimizin Almanya'da bu ameliyatı başarılı bir şekilde gerçekleştirebilmiştir. Katkıda bulunan tüm Kardeşlerimize, ve bu arada, maddi yardımları dışında hastane - doktor ilişkilerini düzenliyen Türkey Locası Kardeşlerimize, özel destekleri nedeniyle Birleşik Almanya Bü. L. Bü. Üs. ve Türkiye Bü. L. Dostluk kefilisi Rainer Schicke Kardeşimize candan teşekkür ederiz. Gelecek sayımızda bu haberi daha detaylı işleyeceğiz.

— Dergimizin ilk yazısında 7 Aralık 1993 tarihli Panorama Dergisinin Bü. Üs. En Muh. Can Arpaç K.le yapmış olduğu mülakat'a yer verdik. Bu metinde toplumumuzun gelmiş geçmiş ünlü Masonlarının zengin bir listesi bulunmaktadır.

— S.8'de 2/3 Mart günlerinde başlıca gazetelerimizde yayımlanmış olduğumuz Atatürk'e ve Laik Cumhuriyete bağlılık mesajlarımızı aynen tekrarladık.

— S.10'da Uluslararası Mason Birliğinin (AMI) 1932 İstanbul Kongresi nedeniyle Konvan yönetiminin Atatürk'e çekmiş olduğu telgraf ile Atatürk adına Katib-i Umumi. Hikmet (Bayur)'un cevabi telgraf metinlerini okuyoruz. Yüce Atatürk Masonluğun ne olduğunu, laik öğretisinin kıymetini biliyordu. Çevresinde Şükrü Kaya, Hasan Ali Yücel, Dr. Mim Kemal Öke gibi ünlü Masonlar vardı. 1935 yılında da Atatürk'ün Masonluğu kapatmış olması ile ilgili söylenti çok yanlışdır. O yıl, Avrupa'da esen totaliter politika rüzgarları nedeniyle Masonluk uykuya yatmayı uygun görmüş ve bu nedenle de 2.nci Dünya Harbi sonrasında, bidayette Halk Evlerine devretmiş olduğu mülklerine yeniden sahip olabilmıştır.

— S.15'de Şeyhülislam Musa Kâzım Efendi Hazretleri Kardeşimizin Meclis-i Mebusan'da Masonluğu savunan ünlü konuşmasına yer verdik.

— S.17'de, Müslüman ülke Fas'da, Kazablanka Mahkemesinin Masonluğu aktıyan metnini okuyabilirsiniz.

— S.20-21'de Atatürk'ün Dış İşleri ve İç İşleri Bakanlıklarını yürütmüş

olan Şükrü Kaya K.in Üstat diplomasının kopyasını bastık. Ash arşivlerimizdedir.

— Dış Temaslar Kılavuzunda Çek ve Macar Bü. L.ları ile ilgili yazımızı, fevkalade ilginç tarihleri nedeniyle biraz uzun tuttuk. Bu Obediyanslar tarih içinde, önce Katolik Kilisesi yobazlığının hüsnuna uğramış, Nazi işgali nedeniyle ikinci kez kapatılmış, masonlar ölüm kamplarına sürülmüş, son olarak da Komünist yönetim tarafından üçüncü kez kapatılmıştır. Laik Demokrasinin simgesi Çek ve Macar Bü. L.ları bugün yeniden faldır.

— S.30-31'de Localarımızın kuruluş tarihlerine göre protokol sıralamalarını görebilirsiniz.

— Merak Ettiklerinizde Ritler ve Dereceleri ele aldık ve İngiltere'de muhtelif Rit ve Derecelerin birbirleriyle olan ilişkilerini bir tabloda yayımladık.

Kardeşçe sevgi ve saygılarımla,

Celil LAYIKTEZ

TÜRK MASONLARININ EN ÜST YÖNETİCİSİ CAN ARPAÇ:

"TÜRKİYE'DE SEKİZ BİN MASON VAR"

Haftalık "Panorama" dergisinin 34. sayısında yer alan Bü .:Üs .: Can ARPAÇ ile yapılan röportajı sunuyoruz.

Mesa Şirketler Grubu Yönetim Kurulu Üyesi, denetçi, Can Arpaç bildiğimiz aile babası, 37 yıldır Nükhet Erkin ile evli. Bir kızı, bir oğlu ve bir torunu var. 62 yaşındaki Can Arpaç'ı, yaşıtı aile babalarından ayıran özellik, "Büyük Üstat" olması. 18 Nisan 1992'den beri o, Türk Masonları'nın en üst seviyedeki yöneticisi. 27 Mart 1959'da 1. dereceden çırak olarak başladığı Masoniuk kariyeri sonunda 33. dereceye ulaşmış. Can Arpaç doğduğunda babası da dört günlük Masonmuş. Ama, Can Arpaç'ın çocukları Mason değil. İstanbul'da doğup Kabataş Lisesi, İstanbul Hukuk Fakültesi, Halıcılık Limited şirket, 37. dönem yedeksubaylık, Yüksek Ticaret Okulu, İş Bankası, Oerlikon A.Ş. Bölge Müdürlüğü duraklarından geçen kişisel kariyerini "Büyük Üstat" ünvanıyla taçlandıran Arpaç, Panorama'nın sorularını Tuna Caddesi'ndeki "Hür ve Kabuledilmiş Masonlar Büyük Locası"nda cevaplandırdı:

PANORAMA: Masonluk bir dayanışma cemiyeti mi, tarikat mı sayılmalı? Türkiye'deki tarihi gelişimi nasıl oldu?

ARPAÇ: Masonluk bir dayanışma cemiyeti veya tarikat değildir. Masonluk, ideal insanlardan oluşan bir sevgi dünyasında, özgürlük ve barış içerisinde kardeşçe yaşamayı öğrenmek ve gerçekleştirmek için ömrümüz boyunca çalışmak sanatıdır. Türkiye'deki tarihi gelişimini özetlemeye çalışırsak; başlangıcı Osmanlı İmparatorluğuna kadar gidiyor. 1738'de Galata'da Fransızca çalışan bir locanın varlığı sözkonusu. 1773'de İzmir'de Fransızca çalışan bir locaya ait bir takım döküman da var. Türkiye'de ilk Masonluk kuruluşu, Mısırlı Prens Halim Paşa'nın 1861'de kurduğu Şura-ı Alî-i Osmanî. Ancak bu kuruluş o zamanki saltanat çekişmeleri ve Mısır hidivleri arasında çıkan anlaşmazlıklar nedeni ile 48 yıl çalışmalarına ara vermiş, 1909 yılının 25 Haziran'ında Mısır yüksek Şurâsı'ndan Prens Aziz Hasan Paşa Kardeşimiz Maşrık-ı Azâm-ı Osmani (Büyük Loca)'yı kurmuşlardır. Bu dönemde Osmanlı İmparatorluğu sınırları içerisinde 65 locanın varlığı bilinmektedir. Birinci Dünya Savaşı sonrası sınırlarımızın değişmesiyle loca sayısı azalmış, 1929'da Maşrık-ı Azâm-ı Osmani'nin adı Türk Yükseltme Cemiyeti-Türk Büyük Locası olarak değiştirilmiştir. 1935 yılında Türk Masonları 35 Muntazam Loca'da çalışıyorlardı. 1935 yılı Büyüklerin Büyüğü Atatürk'ün ülkemizin temel taşlarını oluşturan devrimlerinden birini daha gerçekleştirdiği yıldır. Haklı olarak tekke ve zaviyeler pek çok cemiyet, hatta Türk Ocakları bile kapatılmıştır. Türk Masonlarının harf harf benimsedikleri Atatürk ilkeleri Halk Evleri tarafın-

dan yürütülmektedir. O zaman İçişleri Bakanı Şükrü Kaya Kardeşimizdir. Atamızın yakın çevresinde pek çok Kardeşimiz vardır. Hepsinin görüşü politik bir istismara meydan vermemek için Türk Masonluğunun kendi iradesiyle çalışmalarını durdurmasıdır. Kardeşlerimiz 9 Ekim 1935'de bir beyanname ile bu kararlarını gerçekleştirmişlerdir. Ne yazık ki bu güzel davranış "Mason Cemiyeti Kapatıldı" şeklinde istismar edilmiştir. Ve edilmektedir. 13 yıllık bir aradan sonra 1948'de Operatör M.Kemal Öke kardeşimizin çabası ile yüksek şura Türkiye Mason Derneği adı altında çalışmalarına başlamış ve şuraya bağlı olarak 1951'de Türkiye Büyük Mahfili kurulmuştur. Hükümetçe kapatılan bir dernek olmadığı için 1935'de sahibi olduğumuz lokal binalarımız tamir ve tefriş edilerek hizmete açılmıştır. Bundan sonra düzenli ve saygın bir Büyük Loca haline gelmek için özenle çalışmıştır. Diğer bir deyişle düzenli Masonlukta Süprem Konsej tarafından kurulmuş değil, Muntazam Localar tarafından kurulmuş Büyük Loca esas olduğu için gerekli işlemler yapılmış ve 16 Aralık 1956'da Türkiye Büyük Locası yeniden doğmuştur.

P-Masonluğun gizlilik prensibi olduğunu biliyoruz. Bunun sebebi nedir?

A-Günümüzde Masonluk gizli değil, ülkemizin yasalarına göre kurulmuş, idari ve mali açıdan hiç bir dış kuruluşla bağlantısı olmayan adresi belli bir dernektir. Pek çok dernek gibi üye olmayanlara kapalıdır. Gizlilik ise geçmişte Ortaçağ karanlığında Engizisyon devrinde, aşırı sağ veya aşırı solun hakim olduğu dikta rejimlerinde yaşamak zorunda kalan üyelerimiz tarafından can güvenlikleri için başvuru bir yol olmuştur. Bugün dileyen her kardeşimiz kendisinin Masonluk yolunda olduğunu söyleyebilir.

P-Masonlar arasında bir dayanışma olduğu; gerek bürokraside, gerek siyasette ve gerekse iş hayatında birbirlerini kayırdıkları düşünülür. Bu ne oranda doğru?

A-Masonlar arasında körü körüne bir dayanışma yoktur. Bütün insanlar öncelikle yakın tanıdıkları ile elele vermek isterler. Okulda aynı sınıfta olanlar, askerliklerini beraber yapanlar, gençlikleri aynı mahallede geçenler, aynı partide çalışanlar, bir dayanışma sözkonusu olduğunda yakın tanıdıklarını seçerler. Masonlukta kural, mesala bir iş için iki aday varsa ve bu iki adayın nitelikleri eşitse Masonluk yolunda olana şans tanımaktır. Fakat Mason Derneği üyesi olmayan aday, kardeşimizden örneğin fazla bir yabancı dil biliyorsa işe alınacak kişi tanımadığımız kişidir.

P-Masonluğa yönelik en ağır eleştiri, bu "Kardeşlik" yapısının aslında Yahudi Lobiciliği olduğudur. Törenlerde bir "dilortaklığı" bulunduğunu gözönüne alırsak, bu suçlamaya ne dersiniz?

A-Bu eleştiri tarihi bir yanılgıdır. Operatif Masonluk (Duvarcılık) teşkilatı yaklaşık M.S.975 yılından bu yana gelir. Spekülatif Masonluk ise 1717'den bu ya-

madır. İsrail Devletinin kuruluşu ve Siyonizm dün kadar yakındır. Terminolojik benzerlikler bulunabilir. Çünkü Masonluk öğretisi Semboller aracılığıyla efsanelerden esinlenerek kaleme alınan teatral metinler kullanılarak yapılır. Özellikle efsanelerin tıpkı üç kutsal kitapta veya dini törenlerde olduğu gibi ortak yanları ve benzerlikleri vardır.

P-Ritüeller, Masonlukta ne derece önem taşıyor?

A-Ritüel, Masonluğa yaklaşmak için izlediğimiz bir yoldur. Bizim gözümüze, kulağımıza, gönlümüze ve düşünce dünyamıza seslenerek gerçeği aramamıza ve ideal insana giden yolu bulmamıza yardım ederler.

P-İsteyen herkes Mason olabiliyor mu? Ne gibi şartlar arıyorsunuz?

A- Derneğimizin kapıları 21 yaşını bitirmiş vatanına ve ailesine bağlı, Ulu yaradana inanan, iyi ahlak sahibi, yüz kızartıcı suçlardan mahkumiyeti olmayan, kendi ekmeğini kazanan, hür düşünceli, kültürlü ve Masonluk yoluna girmek isteyen her erkeğe açıktır.

P-Türkiye'de halen kaç Mason var?

A-Ülkemizde Masonluğa gönül verenlerin sayısı, 8.000'in üzerindedir.

P-Masonluğun çeşitli isimler altında bir iç hiyerarşisi var. Bunları tanıtır mısınız? Birinden diğerine geçmenin ölçüsü nedir?

A-Derneğimizin yönetimi için Büyük Kurul dediğimiz bir Yönetim Kurulu var. İki yılda bir demokratik bir seçimle göreve gelir. Yönetim Kurulu başkanına Büyük Üstad, Yönetim Kurulu üyelerine Büyük Görevliler diyoruz. Herhangi bir hükümette Başbakan ve bakanların hiyerarşik konumu ne ise göreve seçilen Kardeşlerimizin durumu da odur. Ayrıca Masonluk yolunda yaşlanmış, emek vermiş Kardeşlerimize bütün Kardeşlerimizin gönülden gelen saygıları ve sevgileri vardır. Bu sorunuzda, bizim dışımızda sık sık sözü edilen sayısal dereceleri kastediyorsanız, Masonluğun temelini oluşturan ve her Kardeşimizin geçmesi gereken 3 derece vardır. Bunlar, çırak, kalfa ve üstat dereceleridir. Çırak, Masonluk yoluna giren kişidir. Masonik öğretinin ve ahlaki ilkelerin ışığında, kendisini bir ham taş gibi yontmaya, hata ve kusurlarını düzeltmeye çalışır. Kalfa, kendini daha yakından tanımaya, hırslarını sınırlamaya, erdemli olmanın yollarını önce kendi içinde araması gerektiğini öğrenmeye çalışır. Üstat, tüm insanlarla kardeşlik sevgisi içerisinde bütünleşmeyi, başkalarının hakkını en az kendi hakkı kadar koruması gerektiğini, aklın ışığından sapılmayacağını öğrenir. Ve ideal insana olmaya, gönül kazanmaya, böylece ölümün ötesine geçmeye çalışır. 4'den 33'e kadar olan dereceler ise Üstad derecesindeki Kardeşlerimizin dilerse başvurabilecekleri, felsefi derecelerdir. Burada Masonluğun tarihi, felsefesi ve sembo-

lizması daha derin incelenir. Daha akademik bir çalışmadır. Ancak bu derecelere devam Büyük Locamız açısından hiyerarşik bir ayrıcalık sağlamaz.

P- Masonlar arasında maddi yardımlaşma var mı?

A-Her insanın yakınları ile ilişkisi ve yardımlaşması ne ise Masonluk yolunda olanların da durumu aynıdır. Bir Kardeşimizin ölümü halinde, bir kere için, üç milyon 500 bin lira ölüm yardımı Derneğimizce yapılmaktadır.

P-Localar nasıl kuruluyor ve işlevi ne? Kaçar kişilik oluyor?

A-Bütün üyelerimizi bir araya toplamak mümkün olmadığından Kardeşlerimiz Loca adını verdiğimiz kollar halinde toplanıyorlar. En az 30 Kardeşimizin biraraya gelmesi lazım. Bu 30 Kardeşimiz üye sayısı 100 civarına gelen localardan ayrılabilirdikleri gibi, birbirleri ile daha yakın tanışan ama çeşitli Localarda kayıtlı olan kardeşlerimizin biraraya gelişleri şeklinde de olur. Localarda, konferanslar, giriş törenleri, ölen kardeşlerimizi anmak gibi çalışmalar yapılır.

P-Günümüzde Avrupa'da kimi Localar kadınlara da açık, Türk Masonlarının bu konudaki tavrı nedir?

A-Geleneksel Masonluğun temelinde yapı ustaları var. Operatif Masonluk dediğimiz dönemlerde yapılan işlerin zorluğu nedeniyle kadınları almamak kuralı koyulmuş. Bu kural ananelerine çok bağlı olan Muntazam Masonluk açısından bugün de geçerlidir. Eşlerimiz çeşitli toplantılarımızda yanımızdadır. Sosyal aktivitelerimizde ve topluma dönük yardımlarımız için gerektiğinde bize destek olurlar ama, üye olarak derneğimize giremezler.

P-Masonluktan ihraç mümkün mü? İhraç edilen var mı?

A-Her dernek gibi, bizim aramızdan da ihraç, istifa ve benzeri yollardan ayırmalar olmuştur.

P-Masonluğun "açık" hale dönüşmesini savunanların ve "gizlilik" ilkesinin korunması gerektiğini savunanların gerekçeleri neler?

A-Masonlukta açıklıktan amaç Masonluğun ne olup ne olmadığına doğru olarak anlatılmasıdır. İçtenlikle inanıyorum ki buna hiç bir üyemiz karşı değildir. Bugün için bir gizlilik prensibimiz olmadığını da az önce ifadeye çalıştım .

ŞU ANDA YAŞAMAYAN BAZI TÜRK MASONLAR

5.Murat- 33.Osmanlı Padişahı; Şehzade Kemalettin Efendi- 5.Murat'ın kardeşi; Şehzade Nurettin Efendi- 5.Murat'ın kardeşi; Ahmet Seyit- 5.Murat'ın Baş-

mabeyincisi; Ali Şefkati- Hürriyet kahramanı; Abdullah Macit Bey- Matbuat-ı Dahiliye Müdürü; Ethem Pertev Paşa- Devlet Adamı ve Yazar; Tunuslu Hayrettin Paşa- Sadrazam; Büyük Reşit Paşa- Sadrazam Keçecizade Fuat Paşa- Sadrazam Ali Paşa- Sadrazam Mithat Paşa- Sadrazam Ahmet Vefik Paşa- Sadrazam ve yazar; İbrahim Hakkı Paşa- Sadrazam; Damat Ahmet Nami Bey- Şam Valisi, Abdülhamit'in damadı; Ethem Paşa- Berlin Sefiri, Talat Paşa- Sadrazam; Cavit Bey- Maliye Nazırı; Mithat Şükrü- İttihat ve Terakki Fırkası Umumi Katibi Mustafa Rahmi- Aydın Valisi; Ahmet Nesimi- Harbiye Nazırı Ali Münif- Nafia Nazırı; Azmi- Polis Müdürü; Bedri- Polis Müdürü Bahattin Şakir- İttihat ve Terakki Merkezi Umumi Azası; Cemal Paşa- Bahriye Nazırı Reşit Paşa- Ankara Valisi; Ebubekir Hazım- Politika Adamı İbrahim Temo- Politika Adamı M..Raşit Erer- Nazır, Öğretmen; Suphi Hayrettin Paşa- Şehremini Resneli Niyazi- Hürriyet Kahramanı; Ahmet Rıza Bey- Politikacı, Milletvekili Kazım Özalp- Büyük Millet Meclisi Reisi Şükrü Kaya- Dahiliye Vekili; Tevfik Rüştü Aras- Hariciye Vekili; Reşat Muhlis - Ziraat Vekili; Mustafa Necati- Maarif Vekili; M.Cevat Abbas- Milletvekili, Atatürk'ün Yaveri; Süleyman Asaf- Milletvekili Bekir Lütfi- Esat Nuri- Ragıpzade Hüsnü- Mehmet Nuri- Sadettin Rıza- Mehmet Rüştü- Hüseyin İzzet- Dr.Fuat- Hacı Mehmet- Mahmut Nedim- Kazım Hüsnü- Ali Rıza- Mahmut Nedim- Kazım Hüsnü- Ali Rıza- Menemenlioğlu Kemal- Dr.Yiğitoğlu Galip- Osman Nuri- Mükkerrem- Dr. Ahmet Refik- Selim Sırrı Tarcan- Ahmet Remzi- İhsan Şerif- Bekir Sami Bey- Mehmet Eşref- Ardahan Rize Valisi Nevzat Tandoğan- Ankara Valisi; Muhittin Üstündağ- İstanbul Valisi; Lütfi Kırdar- İstanbul Valisi; Fatih Güvendir- Bursa Valisi; Ahmet Salih Korur, Başbakanlık Müsteşarı; M.Reşat Mimaroglu- Şurayı Devlet Reisi Suat Muhtar- Sefir, Paris Büyükelçisi, Hüseyin Ragıp- Moskova Sefiri Kenan Ömer Öner- Avukat, Politikacı Hasan Ali Yücel (Eğitim Bakanı); Şükrü Kaya (İç İşleri Bakanı)

ASKERLER

Kumbaracıbaşı Ahmet Paşa - Comte de Bonneval, Hüseyin Cemil Paşa- Abdülaziz'in Başyaveri; Gazi Osman Paşa- Plevne Kahramanı. Hobart Paşa- İngiliz Amiralı, Türk müşiri Deli Fuat Paşa- Müşir Faik Süleyman Paşa- 1.Dünya Savaşı'nda Kafkas Cephesinde şehit Hüseyin Hüsnü Paşa- Erkanıharp Paşası Ali İhsan Sabis Paşa- Birinci Ordu Kumandanı Münif Paşa (Mehmet Tahir).

BİLGİNLER VE PROFESÖRLER

Münif Paşa (Mehmet Tahir) - Bilgin ve Devlet Adamı Selim Sabit Efendi- Memlekette yeni usul öğretimi kuran büyük maarifçi Samim Gönensay- Hukuk Profesörü Faik Sabri Duran- Coğrafya profesörü. Mustafa Şekip Tunç- Psikoloji Prof.Mustafa Zühtü İnhan- Matematik Prof.Vasfi Raşit Sevig- Hukuk Prof.Besim Ömer Paşa- Tıp Prof. Niyazi İsmek Gözcü- Tıp Prof. Kazım İsmail Gürkan- Neşet Ömer İrdelp- Muzaffer Şevki - Prof. Dr. Mim Kemal Öke (Atatürk'ün Doktoru - Büyük Üstat)

ŞAIRLER VE YAZARLAR

Namık Kemal-Teodor Kasap- Güllü Agop (Yakup)- Ziya Paşa- Şinasi- Diran Kelekyan- Mehmet Emin Yurdakul- Rıza Tevfik- Ziya Gökalp- Kazım Nami Duru- Ömer Rıza Doğrul- Veli Boland- Hüseyin Cahit Yalçın- Fazıl Ahmet Aykaç- Reşat Nuri Güntekin- Mithat Cemal Kuntay- Nurettin Artam- Ahmet Rasim- Kemal Salih Sel- Mümtaz Faik Fenik- Agah Sırrı Levent- Kadircan Kafı.

SANATKARLAR

Nazmi Ziya- Namık İsmail- Ali Sami Boyar- Ramiz Gökçe- Behzat Butak- İ.Galıp Arcan.

DİN ADAMLARI

Mustafa Hayri Efendi- Şeyhülislam. Musa Kazım Efendi- Şeyhülislam. Mahmut Esat Efendi- Müderris Haşım Veli- Sefaret İmamı. Hafız Şükrü- Ortaköy İmamı.

YÜCE ULUSUMUZA

Büyüklerin büyüğü ATATÜRK'ümüzün eşsiz önderliğinde elele veren Ulusumuzun tarihe gömdüğü batıl ve karanlığı, ruh hastası bir mezarcı zihniyetiyle gömüldüğü yerden çıkartıp, ATA'mıza ve Laik Cumhuriyetimize gölge düşürebileceklerini zanneden zavallıların; insan özgürlüğüne ve haysiyetine saygının, barış içersinde Kardeşçe yaşamının en büyük güvencesi olan ATATÜRK ilkelerinin ışığında bütünleşerek; hergün daha aydınlık yarınlara doğru götürmeye çalıştığımız Ülkemizi geriye döndürüp, orta çağın zindanlarına sürüklemeye güçleri yetmiyecektir.

Hür ve Kabul Edilmiş
Türk Masonları

Büyük Loca'nın vermiş olduğu, bu ilân 2/3/1994 tarihinde Hürriyet, ve Milliyet ; 3/3/1994 tarihinde de Cumhuriyet gazetelerinde yayımlanmıştır.

ESKİ MASON DERGİLERİNDEN

Suha UMUR

BÜYÜK ŞARK DERGİSİ, Sayı 8-9, Kanunsani (Ocak) - Şubat 1933

A. M. I. Konvonları (III)

Geçen sayımızda bahsettiğimiz A. M. I.'nin (Association Maconnique Internationale) 1932 senesinde İstanbul'da yapmış olduğu Konvan hakkında Büyük Şark Dergisinde "Ht." (*) imzası ile yayınlanan yazının önemli gördüğümüz kısımlarını özetliyerek neşre ediyoruz.

6 Eylül 1932 günü saat 14:30'da ikinci celse başkan Mustafa Hakkı (Nalcacı) K. yerine muavini Raşit (Erel) K. tarafından açıldı. Bir çok işler meyanında, Türkiye Maşrık-ı Azâmî ile Fransa Maşrık-ı Azamı arasında, İstanbul'daki Rönesans ve İzmir'deki Homer Mahfellerinin muayyen bir müddet zarfında Fransa Maşrıkı Azâmından alakasını kesmesi ve Maşrıkımıza katılması için iki Büyük Maşrık arasında Ocak 1932 tarihinde akt ve teati edilmiş olan mukavelename okundu ve resmen kayıt ve tesciline karar verildi. Murahhaslardan Yugoslavya murahhası Tomitch Birader bu münasebetle söylediği sözlerde, "Her memlekette yalnız bir Milli Maşrıkın bulunması lüzumunu derk ve kabul etmiş ve bugünkü tasdik keyfiyeti ile bunu resmen tatbika başlamış olan A.M.I. 'nın bu babdaki hareketinin bilhassa tasrih edilmesini ve bu mukavelenin diğer Maşrıklara da numune olmasını temenni ettiğini ilave etti. Tomitch Biraderin bu temennisine bütün murahhaslar iştirak ederek keyfiyetin ayrıca A.M.I. bülteni ile neşrine ve bilcümle Maşrıklara bildirilmesine karar verildi.

8 Eylül Perşembe Bundan sonra ruznamenin 16. maddesine geçilerek Büyük Şansölye Mossaz B. tarafından söz alındı. Mısır ve Alman Remzi Büyük Localarının A.M.I. 'ye dânil olmak istediklerini bildirdi. A.M.I. nizamnamesinin beşinci maddesine göre, girmek isteyen her Büyük Locayı azadan üç Büyük Locanın teklif etmesi ve talibin on senelik bir mazisi olması icab ettiğinden mevcut aza içinden Mısır Masonları arasında hüküm süren ikilik henüz zail olmadığı için Mısır Büyük Locasının tarafı olacak üç azanın henüz noksan bulunduğu; Alman Remzi Büyük Locasının da henüz on senelik bir hayatı bulunmadığından bu formalitenin tamamlanması veyahut bu arzuların yerine getirilmesi imkan olmayacağı anlatıldı.

Yeni icrai Heyetin seçimine geçildi. Eski Heyet Reisi Carpentier B. tarafından aşağıda isimleri yazılı Büyük Locaların adaylıkları kondu ve ittifakla kabul edil-

(*) Kâtibi Umumi Hikmet

di; Türkiye, Fransa, Belçika, İspanya, Viyana, Yugoslavya, Yunanistan, Cenubi, Amerika ve Orta Amerika veya Antil Adalarından biri.

.....

Ruznamede görüşülecek mesele kalmadığından, azaya söz verildi. Evvela Eski İcra Heyeti Başkanı Carpentier K. ayağa kalkarak, dünya Masonlarının hürmet ve tazimatını Gazi Hazretlerine arzeden telgrafnamesine, Gazi Hazretlerinin teşekkürlerini bildiren cevabi telgrafnameyi okudu, ve çok mütehassis bir kalp ve lisanla Ulu Gazinin üstün vasıflarından ve muvaffakiyyetlerinden büyük bir hayranlıkla bahis ve Türkiyenin terakki ve yükselmesi için bütün Dünya Masonlarının kalplerinde taşıdıkları temenniyata tercüman olmak üzere hazır bulunanları bir alkış icrasına davet etmesini Riyaset Makamından rica etti. Bu sözler sürekli ve hararetili bir suretle alkışlandı.

Carpentier K. sözüne devamla, Türkiye'deki ecnebi Masonların gerek Türk Masonlarından, gerekse Mason olmayan Türklerden gördükleri hüsn-ü kabulün, minnet hatıralarını daima muhafaza edeceklerini, bu konvan münasebetiyle dünyanın en güzel parçasında çok tatlı bir kaç gün geçirmiş olmanın kendileri için unutulmaz mazhariyetlerden bulunduğunu ilave ederek Türkiye Maşrık-ı Azâmına kendilerine bu güzel vesileyi verdiğinden dolayı teşekkürler etti.

(Devam Edecek)

1. *Daha evvelki A.M.I. Konvanında alınmış olan bir karara göre bir memlekette başka bir obedyansa tabi bir Loca bulunmayacak, olanlar da 1935 yılına kadar, kendi obedyanslarına katılacaklardır. (S.U.)*
2. *Atatürk'e çekilen telgraf ve cevabı aşağıdadır. (S.U.)*

* * *

Bir telgraf ve cevabı:

Reisicumhur Ulu Gazi Mustafa Kemal Hazretlerine

Dolmabahçe Sarayı

Milletler arasındaki Mason Birliği yedinci Konvanının İstanbulda toplanması münasebetiyle hür ve laik Türkiyemizin Büyük Kurtarıcısının sağlık ve saadetinin devamı ve yurdumuzun refahla yükselmesi maddi ve manevi terakkisi yolunda görülen muvaffakiyyetin temadisi temenniyatına hürmetle ve candan alkışlarla müttefikan karar verilmiş olduğu maruzdur Ulu Gazimiz.

Konvan Reisi
Mustafa Hakkı (Nalçacı)

Mustafa Hakkı Beyefendiye

Dolmabahçe C.- Türkiye hakkındaki temenniyatınızı havi telgrafınızdan Reisicumhur Hazretlerinin memnun olduklarını belirtirim Efendim.

Katib-i Umumi
Hikmet (Bayur)

İDEAL MUH.: Lo.:nın Tarihi

Dündar ERENDAĞ

Sunuş:

"İDEAL'in TARİHİ, TÜRK MASONLUĞU'NUN TARİHÇESİDİR." sözü, daha doğrusu, vecizesi, Toplantılarımızda, kuzey sutunlarında, çırak K.:ler arasındaki yerini hiçbir zaman değiştirmemiş ve sebeninin sorulduğunda da bu sorumuza "Ben daha I. Ritüelinin yaratmak istediği Çırak Mason olabildiğime kani değilim." diye cevaplandıran Fuat Ramazanoğlu K.:mize aittir.

Fikret Çeltikçi K.:mizin "Hür Masonluk Tarihinden Notlar" adlı eserinde, II. Meşrutiyetten sonra kurulmuş ve çalışmalarını III. Uykü Dönemine kadar sürdürmüş Localar arasında, yalnız 9 No lu ZİYA-I ŞARK Locasının II. Meşrutiyetten önce kurulmuş KALKEDONYA L.: Kardeşlerince kurulduğu yazılıdır. Bu bilgilerin ışığı altında bugün çalışmakta olan Lo.:larımız arasında kökleri II. Meşrutiyet öncesine uzanan tek Loca İDEAL Muh.: Lo.:dır diyebiliriz. Yakın tarihimizde Masonluğun Politikaya alet edildiği, iddia ve ithamları Kardeşler arasında, Localarımızda büyük tartışmalara, huzursuzluklara sebep olmuş, Masonluğumuz bu ithamlara sebep gösterilen olaylarla sarsılmıştır.

Masonluğu sarsan itham ve iddialardan ilki, 1930 yılında yapılan Bü.: Üs ve Bü.: Gö.: kurulu seçimlerinde ortaya atıldı. Masonluk Tarihimize "1930 Seçim Bunalımı" olarak geçmiş olay, NECAT Muh Lo.:ndan kaynaklanmış ve NECAT K.:lerinin mücadeleleri ile sonuçlanmıştır.

İkincisi, Masonluk Tarihimize "65 Olayları" olarak geçmiştir. Bu olayların kaynağı ve sebebi gösterilen 2/5/1965 günü B.: Üst.: seçimi celsesinde, B.: Üst.: Ekrem Tok, B.: Üst.: Kaymakamı Nuri Pere gibi Bü.: Loca görevlilerine karşı, Y. Şûranın Hâkim Amiri Hâzım Atıf Kuyucak, Hâkim Amir Kaymakamı (Locamızın 1 No lu kurucusu) Ali Galip Taş Locamızın mütebenni üyeleriymiş.

Yüksek Şûranın 1909 yılında yeniden kuruluşundan hemen sonra Y.: Şû.:ca kurulan B.: Loca ile, otoritelerini aralarında akdettikleri Konkordato'larla paylaşan ve ilişkilerini sürdüren Y. Şûra-B. Loca arasındaki bu ilişkiler, 2 Mayıs 1965 günü yapılan B. Üst. seçimlerinde Necdet Egeran K.:in B. Üst. seçilmesi ile kritik bir döneme girdi. Y. Şûra-B. Loca çekişmeleri Localara yasıdı. Acımasız ithamlar, ve şiddetli tartışmalar Locamızın yukarıda açıklanan yapısı sebebiyle İdeal Muh. L.da yaşandı.

1965 Olayları sebebiyle yapılan tartışmalar sonucunda İdeal Muh.: Lo.:nın 21.6.1966 Tarihli Aile Celsesinde, İdeal Kardeşleri, Büyük Loca'dan ayrılıp ayrıl-

mama kararını tartıştılar. Bu celsede yapılan oylamada 6 oy farkı ile İdeal Kardeşleri, Locamızın B. : Lo. : dan ayrılmamasına karar verdiler. Bu karar ve kararın diğer K. : Localardaki olumlu etkileri Masonluk Tarihimizin en önemli olaylarından biridir.

İşte bütün bu olay ve sebepler, Fuat Ramazanoğlu K. : mizin bu vecizesinin bir gerçeği ifade ettiğini göstermektedir.

İdeal Muh. : L. : nın tarihini incelediğimiz zaman köklerinin II. Meşrutiyet öncesinde kurulan Kalkedonya L. : na kadar uzandığını, Kalkedonya L. : K. : lerinin Ziya-i Şark L. : nı, Ziya-i Şark K. : nin NECAT L. : nı ve Uyku Döneminden sonra İdeal Muh. : L. : mızı kuranların Necat Muh. : L. : sı kardeşleri olduğunu ve Necat K. : nce yaşatıldığını görmekteyiz.

İdeal Muh. : L. : nın Tarihini üç ana başlık altında sunmaktayız.

I. Bölüm: İdeal Muh L. : nın kökleri (Kalkedonya L. : dan - Uykuya girişimize)

II. Bölüm: İdeal Muh L. : nın kuruluşu ve Uyku Döneminde İdeal Muh L. : sı, 1939-1964 yılı sonuna kadar)

III. Bölüm: 1965 olaylarında İdeal Muh L. : sı ve 22 Mayıs 1966 tarihinden günümüze.

I. Bölüm

İDEAL MUH. : L. : nın Kökleri

1- KALKEDONYA MAHFİLİ (Locası)

İngilterede Spekülatif Masonluğun kuruluşundan çok kısa bir süre sonra 1738 yılından itibaren İstanbul, İzmir, Halep gibi İmparatorluğun diğer şehirlerinde, İngiliz, Alman, İtalyan, İspanyol obediyanlarına bağlı Locaların kurulduğu ve II. Meşrutiyetin kuruluşundan hemen sonra Şûrayı Âli Osmanî'nin (Yüksek Şûra) yeniden kuruluşuna kadar 23 Locanın zaman zaman çalışmalarını sürdürdükleri, bu Localara katılanların çoğunlukla Müslüman olmayan Osmanlı Devleti tabiiyetinde kimseler olduğu bilinmektedir.

Bu dönemde İstanbul'da çalışan Localardan biri de 1907 yılında, adını KADIKÖY'ün Tarihi adı KHALKEDON'dan alarak kurulan, KALKEDONYA Locasıdır.

Masonluk Tarihimizin önemli olaylarında adları geçecek Fuat Hulusi (Demirelli), Dr. Hakkı Sinan Paşa, Fuat Süreyya Paşa Kalkedonya Locası K. : lerindedir.

Yüksek Şûranın yeniden kuruluşundan sonra, Kalkedonya Lo. : Kardeşleri Ziya-i Şark Lo. : nı kurma amacı ile Localarından ayrılmaları sonucu, Kalkedonya Lo. : sı çalışmalarına devam edememiş ve kapanmıştır.

2- ZİYA-I ŞARK L.: Sİ

II. Meşrutiyetin ilânından hemen sonra Yabancı obediyanlara tâbi Localardaki K.: lerimiz Ulusal karakterde bir üst Teşkilât kurulması görüşünde birleştiler. Ancak kuruluşun belli usulleri vardı. İşte o zaman, 1861 yılında kurulduğu A.B.D. Güney Jurisdiksiyonu ana süprem konsey kayıtlarında belirtilmiş Yüksek Şûra'nın yeniden kurulması teşebbüslerine geçildi.

Mısır Y. Şûrasının desteği ile 3 Mart 1909 Tarihinde Şûrayı Âli Osmanî (Yüksek Şûra) yeniden kuruldu. Aynı gün Y. Şûranın karar vermesi için gerekli dokuz Kardeş 33 dereceye yükseltildiler.

Şûranın kuruluşundan sonra yeni Lo.: lar kurulmaya başlandı. İlk olarak 9 Mart 1909 Tarihinde 1 No lu VATAN Locası kuruldu. Yüksek Şûra, bir süre sonra Maşrik-ı Alf'yi (Büyük Loca) kurdu.

Kalkedonya Locasına mensup Kardeşler de 18 Ocak 1910 Tarihinde 9 No lu Ziya-ı Şark Mahfilini (Locasını) kurdular.

Ziya-ı Şark Locası: ilk toplantılarını, Kalkedonya Mah.: nin çalışmalarını yaptığı binada yapmış, daha sonraları da 1928 yılında satın alınan ve 5 Nisan 1929 tarihinde KK.: mizin çalışmalarına açılan Nuru Ziya sokağındaki binamızda, çalışmalarına devam etmiştir.

Ziya-ı Şark Locasında V'nci Murat'ın (Mason olan ilk Türk Padişahı) oğlu Şehzade Selâhattin Efendi'nin bu Mahfilde nura kavuşması ve babası V. Murad'ın önlüğünü kuşanması ve Hoca Mahmut Efendinin başında sarığı ile (Masonluk ve İslamiyet) konusundaki Konferansı Masonluk Tarihimizin önemli olaylarındandır.

Ziya-ı Şark Locası: Öz Türkçe dil akımına uyarak 1935 yılında adını (Tan Işı-ğı) olarak değiştirmiş ve çalışmalarını uykuya girişimize kadar sürdürmüştür.

(Devam Edecek)

* * *

Bir köle olmak istemediğim gibi, bir sahip de olmayacağım. Bu benim demokrasi anlayışımdır. Bu tanımdan ayrılan her şey, ayrıldığı kadar, demokrasiden uzaklaşır.

Abraham Lincoln

MASONLUK VE KADIN UNSURU

Ali Oktay CEVER

Kadınların neden cemiyetimize kabul edilmediği, bilhassa Tenue Blanche'larda hemen hemen her zaman gündeme gelmektedir. Kadınlarımızın "bizim neyimiz eksiktir, suali ile sık sık karşılaşılmaktadır. Bu günkü uyar toplumda kadınlarımızın bu sorularında pek de haksız olmadıkları, hele hele kadınların Valilik, Büyükelçilik gibi görevlerde dahi başarılı oldukları, içinde yaşadığımız modern çağda adeta bir paradoks gibi görünmektedir.

Ne var ki Masonluk, bilinen ve bilinmeyen tarihi süresince daima bir erkekler topluluğu olarak bugüne kadar süregelmiştir. Bilinmeyen ve bilinen tarihinin büyük kısmının operatif bir meslek teşekkülü oluşu, kadınların yer almasını doğal olarak önlemiştir. Daha sonraları 18. Asrın başlarında kurulan ve maziden aldığı geleneklere çok sıkı bağlı olan spekülatif Masonlukta da kadın üyelerin alınmaması, mesleğin karakteriyle uygun düşmektedir. Kaldı ki Masonluğun vatani İngilterede bugün dahi kulüplerin çoğu, kadınlara kapalıdır.

Konu psikolojik olarak da ele alındığında, daha küçük yaşlarda erkek çocukların hemcinsleriyle daha çabuk ve kolaylıkla anlaşarak oynadıkları bir vakaadır. İleri yaşlarda aynı şuurun hakim olduğu ve yönlendirdiği ise , inkar edilemez. Bu, kızlar için de geçerlidir.

Bütün bunlara rağmen Masonluk, kadın unsurundan soyutlanmış değil-

dir. Tam tersine, kadın faktörünü daima, felsefesi ve sosyal bakış açısından ön planda tuta gelmiştir. Bu görüşü teyit eden ve Ritüellerde yer alan bazı hususları burada sıralamak faydalı olacaktır. Şöyle ki:

Daha tekris sırasında sunulan 2 çift beyaz eldivenden 1 çiftinin hayatta en çok saygı duyulan kadına verilmesi..

Kardeş hanımlarına hemşire denilmesi..

Tenue Blanche..

Masonik Nikah Kutlaması.

Hz. Süleymanın tek Tanrı adına yaptırdığı mabedi görmek üzere Saba Melikesi Belkis'in elçi göndermeyip bizzat gelmesi; taht'ın yanında yer alması ve kendisine Hiram'ın takdimiyle Mabedi gezmesi..

Bunlar Ritüellerde kayıtlı, kadına müteallik hussuslardır. Fakat belki de en önemlisi, ancak ritüellerde bahsi geçmeyen ve yazılı olmayan geleneklerden Tahkikat sırasında Kardeş adayının eşine danışılarak fikrinin sorulmasıdır.

Masonik faaliyeti bir mabedin dört duvarı içine sığdıramayız. Masonluk bir yaşam tarzıdır. Kardeş evlerinde bir araya gelmeler, umuma açık yerlerde yapılan kahvaltılar, yenen yemekler, Masonik Balolar, geziler ve hemşirelerle icra edilen vadiler arası Loca ziyaretleri, Masonik hayatın kadın unsuruyla bütünleşen uzantıları, hatta esaslarıdır.

ŞEYHÜLİSLÂM MUSA KÂZİM EFENDİ HZ.'NİN 1911 YILINDA MECLİS-İ MEBUSAN DA YAPTIĞI KONUŞMANIN ÖZETİ

MUSA KÂZİM EFENDİ (1858-1920)

Türk din bilgini ve şeyhülislam. Din alanında yenileşmenin gereğini savunmakla tanınmıştır.

Erzurum'a bağlı Tortum ilçesinde doğdu. Edirne'de öldü. İlköğrenimini Tortum'da gördü. Nakşibendi Şeyhi Mehmed Efendi'ye bağlandı, sonra Balıkesir'de Selahaddin Sururi ve Lütü Efendi'lerden Akaid (dinle ilgili inançlar bilimi) okudu. İstanbul'a gelerek yükseköğrenimini bitirdikten sonra 1888'de Fatih Camii'nde ders vermeye başladı. Öğrencileri arasında Muallim Naci, Ahmed Mithat Efendi gibi ünlü edebiyatçılar vardır. 1900'de İstanbul Hukuk mektebi'nde Mecelle okutmakla görevlendirildi. Sonra Galatasaray Sultanisi'nde Akaid öğretmenliğine atandı. Bir süre sonra İttihad ve Terakki'ye girdi. 1910,1911,1916 ve 1917 yıllarında dört kez şeyhülislam olarak göreve getirildi.

Musa Kâzım Efendi, Mondros Antlaşması'ndan sonra Damad Ferid Paşa'nın buyruğu üzerine, tutuklanan İttihad ve Terakki ileri gelenleriyle birlikte yargılandı, 15 yıl kürek cezasına çarptırıldı, İngilizler'in isteği üzerine, ölünceye değin kaldığı, Edirne'ye sürüldü. Onun başlıca özelliği din alanında birtakım yeniliklerin kaçınılmaz olduğunu, uygulamaların İslam dininin özüyle bağdaşmadığını, çağın ilerlemeleri karşısında dine dayalı kurumların yetersiz kaldığını ortaya atmasıdır. Musa Kâzım Efendi'nin Kuran, Hadis, tefsir, tasavvuf konularında yazıları, çevirileri vardır. En çok tartışılan çevirisi de Şeyh Bedreddin'in Vâridat'ıdır.

OLAY: (zamanın adetleri uyarınca) Önceki dönemde görevinden istifa suretiyle ayrılan kabinenin yerine padişah gene sadrı azâm ile şeyhül-islam'a kabineyi kurma görevini verir. Bu işlem ile ilgili tezkere okunduğunda, riyaset divanına 5 kişilik bir takrir takdim olunur. takrir:"Sakalından utanmaz FARMASON kâfiri gene döndü, dolaştı, karşımıza çıktı." İbaresini içermektedir. Zira bir evvelki kabinede Musa Kâzım Efendi'nin yeri vardır. Bu takrir üzerine sataşıldığı gerekçeyle Musa Kâzım Efendi Hazretleri söz alır ve kürsüden;

A-Masonluk nedir, ne değildir.

B-Mason kimdir, kim değildir?

Konulu irşat edici konuşmasını yapar. (Bu konuşma yarım saati aşkındır) Konuşmasının sonunda der ki:

"Kıymetli Hazurun, şimdi konuşmamdan sonra, şayet aranızda;

-Her daim insanın ve insanlığın yardımında olacağına ve fakirlere yardım edeceğine,

-Hangi ahval ve şerait içinde olursa olsun; o kişiyi tıpkı kendi dilinden ve dinindenmiş gibi kabul ederek ona sevgi ve hürmet besleyeceğine,

-Kutsal aile varlığını ihmâl etmeyeceğine,

-Dünyada en büyük varlığın Allah'tan başka varlık olmayacağına,

-Birgün vatan tehlikeye girerse, gözünü kırpmadan canını fedâ edeceğine.

Kur'an-ı Kerim'e el basmak suretiyle yemin eden var mı? Varsa lütfen ayağa kalksınlar kendilerini tanımak ve nurlanmak isterim" der.

O gün Meclisten Mason KK...'den hiçbiri bulunmadığı için kimse ayağa kalkmaz, bunun üzerrine Musa Kâzım Efendi Hazretleri elinin ayasını kürsüye vurarak; "BENDENİZ ETTİM EFENDİM" nidasıyla, bütün üyeler ayağa kalkar, hocayı alkışlıyarak; "Yaşa Hocam, Varol Hocam, bizi Nur içinde bıraktın, devam et hocam", avâzeleri ile hocayı kürsüde 20 dk. daha tutarlar.

Musa Kâzım Efendi Haz.'nin konuşması bittikten sonra, usûlen söz hakkı takdir sahiplerinindir. Meclis-i Mebusanın o tarihi celsesinin zabıtları şu kaydı düşmektedir:

"ŞEYHÜLİSLÂM HZ'NİN GÖRÜŞMELERİ BİTTİKTEN SONRA- TAKRİR SAHİPLERİ KENDİLERİNE SÖZ VERİLMEK ÜZERE KÜRSÜYE DAVET EDİLDİLER. MECLİS-İ MEBUSAN'DAN FİRAR ETMİŞ OLDUKLARI ANLAŞILMAKLA SÖZ HAKLARI SAKIT OLDU."

Tahir sahipleri büyük bir gaf yaptıklarını, Şeyhül-İslâm'a hakaret etmiş olduklarını, dolayısıyla başlarına çok kötü olaylar gelebileceği düşüncesiyle, Meclisten kaçmışlardır.

Bu zabıtlar, hâlen İstanbul'da vilâyet binası girişindeki türbede muhafaza altındadır.

* * *

*• Ne kadar bilirsen bil, söylediklerin,
karşındakinin anlayabildiği kadardır.*

Mevlâna

23 Mart 1973 tarihli KAZABLANKA Mahkemesinin Franmasonlukla ilgili kararı:

2 Temmuz 1971 tarihinde Kraliyet Savcısının KAZABLANKA Mahkemesi nezdinde ESPERANCE Cemiyetini temsilen Bay KABBAJ Abdelkrim'e karşı açmış olduğu davada, ESPERANCE Cemiyetinin tasfiye edilmesini, lokallerinin kapatılmasını ve üyelerinin herhangi bir şekilde toplanmalarının yasaklanmasını ve geçici olarak bir kayının tayinine karar verilmesini talep etti. Gerekçede, 15 Kasım 1958 tarihli, Cemiyetlerle ilgili Dahir'in 3 ve 7 sayılı maddelerine aykırı olarak, Mason teşkilatının hedeflerinin İslam Dini ilkelerine ters düştüğü ve Masonluğun Müslümanları İslam Dinini yanlış tefsir edebilecekleri tarzda eğitmekte olduğu belirtilmektedir.

Cemiyet, vekili Sn. KABBAJ Abdelkrim vasıtasıyla verdiği cevapta, amaçlarının İslam dini ilkelerine ters düşmediklerini ve ayrıca Cemiyetin tüm ilkelerinin Kralık Anayasası ile tam uyum içinde olduklarını iddia etmiştir.

ESPPERANCE Cemiyeti tüzüğü'nün 2 sayılı maddesinde amaçları şöyle tarif edilir: "Üyelerine moral destek vermek ve insanlık prensiplerini uygulamak-üyelerine aralarında dostluğu pekiştirecek bir formasyon vermek-üyelerine en iyi şartlarda ve imkanlarının elverdiği oranda sosyal hizmetlerde bulunabilmelerini ve yoksullara yardım etmelerini sağlamaktır. "2 sayılı madde düşünme ve fikir özgürlüğü ile aklı başında tüm düşüncelere karşı saygı ilkelerini teyid ederek son bulur.

Franmasonluğun amaçları böylece sıralandığında, bu amaçların içinde hiçbiri İslam dinimize aykırı olmadığı, 31 Temmuz 1970'de yayınlanan Kraliyet Anayasası maddeleri ile, özellikle İslam'ın Devlet dini olduğunu ve devletin ferde kendi dinini seçme özgürlüğünü tanıdığına dair 6.cı maddesiyle uyum içinde olduğu görülmektedir. Dolayısıyla savcılık talebinin red edilmesi gerekir. Bu nedenlerle, medeni kanun konularında karar vermeye yetkili mahkememiz alenen karşı tezdendir ve tereddütsüz olarak Kral Savcısının talebini red eder.

* * *

GÜRKAN AKTOLUĞUN DERLEDİKLERİ

MESNEVİNİN İLK ONSEKİZ BEYİTİ

*Dinle, nasıl anlatır şikayet üzre bu ney,
Söyler ayrılıkları, hikayet üzre bu ney.*

*Der ki: Benim feryadım yükselir kamaşlıktan,
Kadın, erkek ağlayıp inler bu yanmışlıktan.*

*Yaralanmış bir sine özlem duysun isterim,
Ancak böyle bir kalbe dertlerimi dökerim.*

*Kim uzakta tutarca canını cananından,
Hasretin göz bebeği bakar ona canından.*

*Cümleyi dost belledim, içinde cemiyetin,
Bana figanı kaldı böylece kemiyetin.*

*Zanna göre dost oldum duyulmadı ısrarım,
Talibi çıkmayınca, bende kaldı esrarım.*

*Hiç bir uzaklığı yok, feryadımın bu sırdan,
Lakin, uzak bulunmuş göz ve kulak o nurdan.*

*Ne can tende gizlidir, ne ten kapalı cana,
Canı görmek olurmu, can gözü olmayana.*

*Ateş, bu ney sesidir, yaktığı tek mil hava,
Kimde yoksa bu ateş, yok olsun, bitsin dava.*

*Aşk, ateş nikabında dökülmüştür bu neye,
Ve onun istiğraki maya olmuştur meye.*

*Yardan ayrılanları dost olup kucaklamış,
Yırtarak perdemizi perdesinden saklamış.*

*Her dem olmaya müştak kim var ki bu ney gibi,
Hem zehir, hem panzehir, iksir dolu mey gibi.*

*Kanlı bir yol sözüdür Ney in söyledikleri,
Hep mecnun aşkınadır, dert yanıp dedikleri.*

*Aklını terk etmeden bu akla eren olmaz,
Zira, kulaktan gayri dil e yaran bulunmaz.*

*Tamam oldu vaktimiz, günler hep gamla geçti,
Yanlışlar ve yanlışlar, esrar-ı sırra uçtu.*

*Geçtiyse korkumuz yok, geçen her şey bir hayal,
Ey temizler temizi, geçsin herşey, tek sen kal.*

*Yalnız balık kanmadı, herkes kandı da suya,
Düştü bi rızık olanlar, zaman üzre pusuya.*

*Olgunun haletinden bir şey anlamaz ki ham,
Kısa kesmeli sözü, öyle ise vesselam.*

Kemal Sönmez'in tercümesinden

ŞÜKRÜ KAYA

KAYA (Şükrü), Türk devlet adamı (İstanköy 1882-İstanbul 1959).Orta öğrenimini Galatasaray lisesinde yaptı. İstanbul ve Paris Hukuk fakültelerini bitirdi. Dışişleri Bakanlığı ticari işler kısmında katip oldu (1912-1913).Edirne Sulh hakimliğine tayin edildi (1913). Edirne mahkemesi baş hakimi oldu. Bölge müfettişliğinde (1913):İskânı Muhacirin ve Asayiş müdürlüğünde bulundu (1914). Birinci sınıf bölge müfettişliğine yükseltildi. Bu görevinden ayrılınca öğretmenlik yaptı (1918--1919). Birinci Dünyü Savaşı sonunda İttihat ve Terakki cemiyeti ile rigelenlerinden olduğu için İngilizler tarafından tutuklanarak Malta'ya sürüldü (1920). Sürgünden kaçarak Türkiye'ye döndü; İzmir belediye başkanı oldu. Cumhuriyet Halk Partisi aday olarak II. Büyük Millet Meclisine, Muğla milletvekili olarak girdi (1923). Ziraat (1924), Dışişleri (1924-1925) ve İçişleri (1927-1938) bakanlığı yaptı. Cumhuriyet Halk Partisi Genel sekreterliğinde bulundu. Atatürk'ün ölümünden sonra siyasî hayattan çekildi (1938). 1937 Yılına kadar yazdığı makale ve nutukları bir kitap halinde derlendi. (Şükrü Kaya, Sözleri Yazıları (1927-1937).(M)

ŞÜKRÜ KAYA MASONİK KİMLİĞİ

Doğum Tarihi
ve Yeri : İstanköy -1882
Locası : Resne
Matrikül No : Resne 239
Tekris Tarihi : 11 Mayıs 1924
Kalfalığa Geçiş : 18 Haziran 1925
Üstadlığa Yükseliş : 18 Haziran 1925

جَمَاعَةُ اَلْاَعْرَافِ كَاثِلَاتِ اَلْمَشْرِقِ
A.:L.:G.:D.:G.:A.:de l'Un.:

LIBERTÉ
FRATERNITÉ
EĞALITÉ

استانبول مشرقی

تورکیہ مشرق اعظمی

PROGRÈS FORÇÉ UNION

GRAND ORIENT DE TURQUIE POUVOIR SYMBOLYQUE
AU RITE ECOSSAIS ANCIEN ET ACCEPTE,

POUR LA TURQUIE

SIÈGE A CONSTANTINOPLE

N° 1199

نومبر ۱۱۹۹

DIPLÔME

Le Grand Orient de Turquie siège à Constantinople certifie que le Fr. *Chukri Cayra* initié à la R. L. *Reima* à l'Or. de *Pera* est élevé au 3e degré de Maître du Rité Ecoss. anc. et acc. dans la R. L. *Reima* à l'Or. de *Pera* à laquelle il appartient comme membre actif.

شہادتنامہ

استانبولدہ نامہ تورکیہ مشرق اعظمی استانبولدہ بلک اوغلام
وادیسندہ نامہ *Reima* کھفل کھترمنده رسم و فوولی اجرا
ایدیلمہ اولدو *Chukri Cayra* برادرزک اعضاء عامدسندہ بولندیفی
بلک اوغلام وادیسندہ نامہ *Reima* کھفل کھترمی طرفندہ
اسقوجیا طریقت قدرمدوقبولسندک و بدر تالہ استاندلفہ ترفیع داعیو اولدسکی

Par la présente nous invitons fraternellement tous les maçons réguliers répandus sur les deux Hemisphères de reconnaître le Fr.: *Chukru Beya* Possédant régulièrement le degré de Maître 3e degré Ecossais et de lui Prêter secours en cas de besion de l'aider et protéger fraternellement promettant de notre part la réciprocité envers tout frère maçon muni de documents émanants de Pouvoirs Maçonniques reconnus et régulirs.

En foi de quoi , lui avons délivré le Présent , ce jourd'hui à 1,Or .: de Constantinople le *30 June 1926*

تصدیق ابدا .

بر یوزنده موعود عموم ماصونترك ككى قیلا . برادر مندی اولومهد طابعی و احتیاج زمانده کندرسنی معاونت و حمایت مظهر قیلدرینی رجا و عمومی ماصونفده داخل ووتائی معتبردی هاس بولناده ماصونتره معاود متقابلده بولمغنی وعد ایلمز .

اشبوشهادتادی لحدوز بوزککی آتی سنسی حیرانفك اولونوجی کونی استابول مشرفنده بالتنظیم موی البره اعطا المذک .

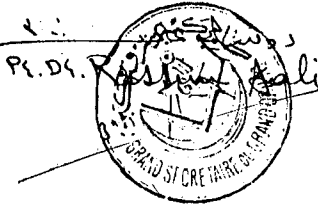

LE GRAND MAITRE

Vu et Enregistré قید ایدلمشدر

کاتب اعظم

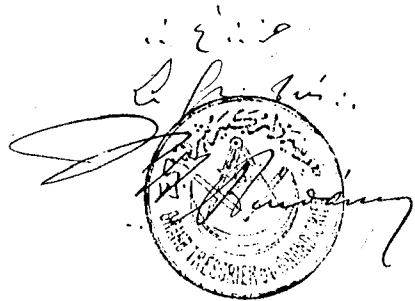
LE GR.: SECR.:

حاملک امضای

NE VARIETUR

Ti B. & Argivi

DOĞU YILDIZI ÖRGÜTÜ

– II –

Tamer AYAN

Doğu Yıldızı 5 derecede çalışır. Yıldızın her köşesi, Kitabı Mukaddes'te geçen beş kadın karakterden birinin adını taşıyan bir dereceyi gösterir. İsimler, çeşitli törel erdemleri simgelemek amacıyla seçilmiştir. Beş kadın karakter, **kızları, dulları, kız kardeşleri, eşleri ve anneleri** simgeler.

1° Ada: Yıldızın güneydoğusunda 1. köşenin adıdır. Renk **mavi**, sembol **kı-
lıç ve tül**'dür. **Kızı** temsil eder. İbranice anlamı, hoş, sevimli, sevmeye lâyık, se-
vinç ve zevktir. Ada adı Tevrat'ta anılmaz; ancak, Hâkimler Kitabı (11:30-40)'nda
anlatılan olayın kahramanı Yifta'nın kızının Ada olduğu sanılır. Bu allegoriye
göre, Gileadlı komutan Yifta, Ammonilerle yapacağı savaşı kazanması halinde,
evine döndüğünde kapıya ilk çıkacak kişiyi Tanrı'ya kurban edeceğine yemin
eder. Savaşı kazanıp evine döndüğünde, kapıya çıkan biricik kızı olur. Yifta'nın
çok pişman ve üzgün olmasına rağmen, kızı Ada olayı çok metin karşılar ve ye-
minine uymasını babasından ister. Kaderine razı olarak kurban edilir. Ada, doğ-
ruluğu, evlâda yaraşır itaati, yemine **sadakati**, saygıyı ve sadakati simgeler.

2° Rut: Yıldızın güneyinde 2. köşenin adıdır. Renk **sarı**, sembol **başak**'tır.
Dulu temsil eder. İbranice anlamı, dostluk ve arkadaşlıktır. Rut adı Tevrat'ta ge-
çer. Rut Kitabı (1-4)'na göre, Rut, Yahudalı Naomi'nin büyük oğlu ile evli Moabit
kadınıdır. Naomi'nin kocası ve oğulları ölünce, Naomi ve iki gelini dul kalır. Mo-
abi'de kıtlık başlayınca, Naomi vatanı Yahuda'ya dönmek ve gelinlerini aileleri-
nin yanına göndermek ister. Fakat gelin Rut, yaşlı kaynanasını yalnız bırakmaz
ve birlikte Yahuda'daki Beytlehem'e göçer. Çok fakirdirler. Rut, Beytlehem'de
Boaz'ın tarlasında kellecilik yapar, yani hasat artıklarını toplayıp kaynanasını
doyurmaya çalışır. Rut'un özverili çabası Boaz'ı etkiler. Rut ve Boaz evlenirler;
bundan ileride Melik Süleyman'ın da doğacağı Yahuda hanedanı türer. Rut, gay-
reti, sadakati, dinsel ilkelere bağlılığı ve sebatı simgeler.

3° Ester: Yıldızın güneyinde 3. köşenin adıdır. Renk **beyaz**, sembol **taç ve
asa**'dır. **Eşi** temsil eder. İbranice anlamı, yıldız veya Venüs'dür. Ester'in öyküsü
Tevrat'ta geçer. Ester Kitabı (2:9-21)'na göre, Ester, Babilli Yahudi yetimesi olup;
MÖ 479'da Pers Kralı Ahaşveroş tarafından seçilmiş ve kraliçe olmuştur. Ester,
Yahudilere hazırlanan toplu kıyım planını bozmuş ve düzenleyenlerin cezalan-
dırılmasını sağlamıştır. Bu olayı, Yahudiler Mart ayının 13-14. günleri Purim

bayramı olarak kutlarlar. Ester, adaleti, cesareti, dostlara ve akrabaya vefayı ve safiyeti simgeler.

4° Marta: Yıldızın batısında 4. köşenin adıdır. Renk yeşil, sembol kırık sütun'dur. Kızkardeşi temsil eder. İbranice anlamı, hanımefendidir. Marta, Yuhanna İncili (11.1-27)'nde geçer. Marta, Hz.İsa'nın yakın dostu ailenin kızıdır. Hz.İsa'nın olmadığı bir sırada Marta'nın erkek kardeşi Lazar ölür. Marta, Hz.İsa geri döndüğünde, kardeşini diriltmesini ister. Hz.İsa, Marta'ya "diriliş ve yaşam benim, bana inananlar ölmez" der ve dört gün önce ölüp mezarda yatan Lazar'ı diriltip kaldırır. Marta, ruhun ölümsüzlüğüne, ahiret gününe olan sarsılmaz bir inancı ve tabiatı simgeler.

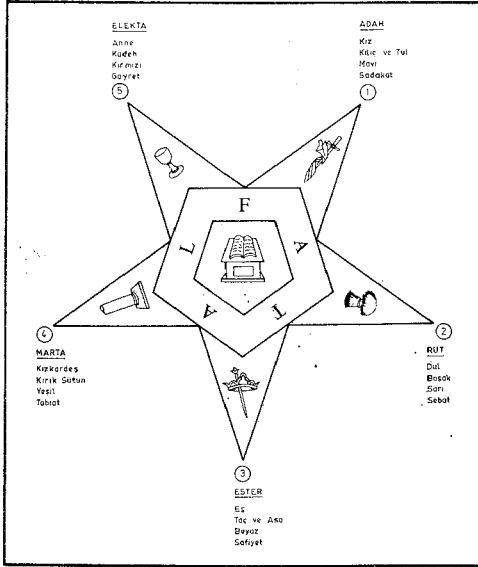
5° Elekta: Yıldızın kuzeydoğusunda 4. köşenin adıdır. Renk kırmızı, sembol kadeh'tir. Anneyi temsil eder. Elekta, aslında Kitabı Mukaddes'te geçmez. Ancak, İncil yazarı Yuhanna'nın MS 80-95 yıllarında yazmış olduğu bir mektupta (İncil-II. Yuhanna Mektubu) geçen Seçilmiş Bayan (Elected Lady) teriminden esinlenerek, Doğu Yıldızı'nın kurucusu Rob Morris tarafından sembolik olarak alınmıştır. Aziz Müjdecî Yahya, "Ben ihtiyardan Seçilmiş Bayanla Çocuklarına" hitabıyla başlayan Roma baskısı altındaki Hıristiyanlara yazmış olduğu mektubunda, inançlılarını kandırmaca ve aldatmacalara karşı uyarmaktadır. Bu mektubunda, "ihtiyar" sözcüğü ile kendini, "seçilmiş bayan" deyimini ile kiliseyi, "çocuklar" sözcüğü ile Hıristiyan topluluğunu belirtmek istendiği söylenir. Elekta, aşkı, iştihâkı, cömertliği, haksızlıklara karşı sabrı, tahammülü ve gayreti simgeler.

Doğu Yıldızında, bu beş derecenin dışında, **Güney Kraliçesi** adıyla bir onur derecesi de Şapitr yönetici ve görevlilerine ödül olarak verilmektedir. Güney Kraliçesi, efsanevî Saba Melikesi Belkis'a eşdeğerdir.

Doğu Yıldızı, yararları ve çalışmaları kadınlara yönelik bir örgüttür. Bu nedenle, asıl üye kaynağı kadınlardır. Bununla beraber, Üstad Masonlar da üye olabilir. Doğu Yıldızına üyelik için, iyi durumda olmak koşulu aranır. Üyelik katılma veya ilk giriş şeklinde olur. Erkek adaylar şapitrin bir üyesi tarafından önerilir. Kadın adayları, şapitrin bir üyesi önerir ve diğer bir üyesi de destekler. Başvuruyu, üç kişilik bir komite inceler ve soruşturur. Sonuç, oylamadan bir önceki toplantıda üyelerin görüşüne sunulur. Erkek ve kadın adaylar için yapılacak oylamalarda olumlu sonucun oybirliği ile alınması gereklidir.

Doğu Yıldızının en küçük çalışma birimlerine **Şapitr** denir. Şapitrlerin bir araya gelmesinden eyalet boyutunda **Büyük Şapitr**; Büyük Şapitrlerden de ülke çapında merkezi yönetim birimi olan **Genel Büyük Şapitr** oluşur. Bir şapitr, en az yedisi kadın olmak üzere kadın ve erkek üyelerden meydana gelir. Şapitrin çalışabilmesi için, bir Patron erkek başkan; diğeri Matron kadın başkan dahil yedi kadın üyenin hazır bulunması gerekir. Doğu Yıldızı toplantıları ritüelik olarak Şapitrlerde yapılır. Şapitr mekânı ya Şapitrin özel yeridir veya toplantıya uygun

Masonik veya diğer bir yerdir. Şapitr toplantıları, ayda ortalama bir defa; yılın belirli aylarında iki defa yapılır.

Kullanılmakta olan Doğu Yıldızı ritüellerinin hemen hemen tümü, ilk defa 1978 yılında Genel Büyük Şapitr tarafından basılan, daha sonra bazı değişiklikler yapılan, Robert Macoy'un **Adoptif Rit Ritüeli**'nin farklı formlarıdır. Genel Büyük Şapitr'e bağlı olmayan New York ve New Jersey **Büyük Şapitrleri** ile tamamen bağımsız bir kuruluş olan İskoçya Büyük Şapitri kendi özel ritüellerini kullanmaktadır.

Toplantı sırasında Şapitrin ortasına üzerinde Beşköşeli Yıldız bulunan özel örtü, yeşil Marta köşesi kuzeye dönük olarak, serilir. Ortasındaki beşgene üzerinde Kitabı Mukaddes konulan Yemin Kürsüsü yerleştirilir. Bu düzenle

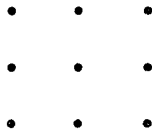
me, giriş töreninin ana merkezi olan **labirent**'dir. Törenlerin çok görkemli ve renkli geçmesi, izlenimlerin sürekli hatırlanması için etkileyici atmosfer ve ortam yaratılır. Kadın üyeler uzun cüppe şeklinde özel giysiler, erkek üyeler gece kıyafeti giyerler. Doğu Yıldızı renkleri olan **mavi-sarı-beyaz-yeşil-kırmızı** şeritli kordonlar, hamayiller ve Doğu Yıldızlar'ı takarlar. Giriş törenleri, ritüelik kurallara göre yapılır; adaylara, tüm töreler, sloganlar, işaretler, kelimeler anlatılır ve yükümlülükler yemin ettirilerek öğretilir.

(Sürecek)

ZEKÂ OYUNLARI

SİHİRLİ KARE

Aşağıdaki 9 noktayı, kaleminizi kaldırmadan ve aynı yerden iki kere geçmeden birleştiriniz.

Cevap: Sahife 37'de

ORTA AVRUPA ÜLKELERİ

Celil LAYIKTEZ

ÇEK CUMHURİYETİ

Çek tarihi Avusturya-Macaristan İmparatorluk tarihi ile iç içedir. Kıt'a Avrupasında kurulan ilk localardan biri Kont Antoine Sporck tarafından 1726 yılında Prag'da kurulun "Hiram zu den drei Sternen" Locasıdır, ancak yazıktır ki, bu kuruluşla ilgili olarak hiçbir belge bulunamamıştır. Saksonya ordusu kumandanı Rutowsky 1742 yılında Berlin Büyük Locasından aldığı beratla Prag'da localar kurdu, bunları da Bohemya'da açılan localar izledi. 1782 yılında Bohemya locaları Avusturya Büyük Locasına bağlanarak Bohemya Bölge Büyük Locasını kurdular. 1785 yılında Katolik İmparator Josef II'nin fermanıyla Prag kentinde en çok üç locanın varlığına izin verilince, birçok loca birleşmek zorunda kaldı. Masonların İmparatorluğun dikta rejimini devirmeye çalıştıklarından şüphelenen Josef II, 1792 yılında gizli polisini onların peşine taktı ve sonucunda birçok loca faaliyetini tatil etti, 1794 yılında da masonluk tümüyle yasaklandı.

1872 yılına kadar Çek Masonluğu yardım cemiyetleri kisvesi altında gizlice çalışmalarını sürdürdü. 1872'den sonra birkaç loca tekrar çalışmaya başladı. Büyük Harbi takiben Avusturya-Macaristan İmparatorluğunun çök-

mesinden ve 28 Ekim 1918'de Masaryk Kardeşin Çekoslavakya'da Cumhuriyeti ilan etmesinden sonra, 23 Ekim 1920'de "Lessing zu den drei Ringen" Büyük Locası kuruldu. Kısa zamanda Slovakiya ve Bohemya locaları da çalışma dili Almanca olan bu Büyük Locaya katıldılar. 27 Ekim 1923'de İtalya ve Yugoslavya'dan aldıkları beratlarla Çek dilinde çalışan localar "Narodni Velikà Loäe Ceskoslovenskà" Büyük Locasını kurdular. Gene 1923 yılında, Fransız Gayri Muntazam "Droit Humain" Büyük Locasından berat alarak Esperanto dilinde çalışan "Dobrovsky" locası kuruldu. 1931 yılında da çift dilde çalışan "Veliky Orient Ceskoslovensky" Büyük Locası kuruldu.

1938 Münih Kongresinden sonra Çek Masonluğu uykuya girerek, Nazilerin zulmünü önlemek üzere tüm üye listelerini yok etti. Alman işgali altında Bohemya ve Moravya hükümetine girebilen beş Kardeşten Başbakan General Alois Elias K. ile Ziraat Bakanı Ladislav R. Feirabend K. Yahudi aleyhtarı yasaların kendi topraklarında uygulanmasını önleyebildiler, Hitlerizme karşı gizli örgütler kurdular, ancak bu faaliyetleri Gestapo tarafından tesbit edildiğinde, kimlikleri belirlenebilen diğer masonlarla birlikte idam edildiler.

Mayıs 1941'de Londra'da "Comènius en Exil" adlı sürgünde Çekoslovakya Büyük Locası kuruldu.

25 Şubat 1948 Komünist darbesinden sonra, Devlet Başkanı Benez K.in arzusu üzerine Dış İşleri Bakanlığı görevini bırakmayan Çekoslovak Cumhuriyeti kurucusu ve ilk Cumhurbaşkanı Tomas Garrigue Masaryk K.in oğlu Jan -Garrigue Masaryk K., 10 Mart 1948 günü Dış İşleri Bakanlık Binasının penceresinden, intihar süsü verilerek, darbeciler tarafından atılarak öldürüldü.

Masaryk'in öldürülmesinden sonra Devlet Başkanı Edouard Benes K. de görevinden istifa etti ve çok kısa bir süre sonra hayata veda etti.

20 Mart 1951 tarihinde, "burjuvaların eski toplanma ve eğlenme tarzı" olarak nitelendirilen Masonluk kapatıldı. Çekoslovak Masonluğu böylece tarih içinde önce Katolik Kilisesi ile İmparator Jozef II'nin istibdad rejiminin, sonra Hitlerizmin, sonunda da Komünizmin hışmına uğrayarak üç kez kapatıldı.

1991 yılında uyanan Çek Locaları 1992'de bir Büyük Loca kurdular. Halen maddi olanakları fevkalade sınırlı, üyelerinin çoğu çok yaşlı olan bu Büyük Loca başlıca Avrupa Büyük Localarınca tanınmış ve 4 Ekim 1993 tarihinde Avrupa Büyük Sekreterler toplantısında temsil edilmiştir. Bu Büyük Loca Türkiye Büyük Locası tarafından henüz tanınmamıştır.

Çek Büyük Locası Büyük Sekreteri'nin ardesi:

Monsieur Jiri SONKA
Grand Secrétaire de la Grande Loge de Tchecoslovaquie
16000 Praha 6
Na Kodymee 26
Tel: 422 31 16 303

MACARİSTAN

Avusturya-Macaristan İmparatorluğunun bir parçası olan bu ülkede Masonluğun seyri diğer Orta Avrupa obediyanlarına çok benzemektedir. İlk Mason Localarının kaynağı Avusturya olup 1770'li yıllarda kurulmuşlardı. 1794 yılında Katolik İmparatorunun yasaklaması ile o yıl tüm Orta Avrupa'da Masonluk felç olmuştu. 1867 yılında Macaristan müstakil bir Krallık olabilince, Masonluk yeniden açıldı. 1870'de Alman kaynaklı 7 loca bir araya gelerek bir Milli Büyük Locayı kurdular. 1872'de de Fransa Grand Orient'ına bağlı ikinci bir Büyük Loca kuruldu. Bu iki obediyanlar 1886 yılında birleşerek Macaristan Sembolik Büyük Locasını kurdular. 16 Kasım 1918'de Cumhuriyet ilân edildikten sonra, 1919'de Bela Kun yönetiminde Komünistler idareyi ele geçirdiler, ancak Romen ordusunun şiddetli müdahalesini takiben, 133 günlük bir komünist idareden sonra, Avusturya-Macaristan donanmasında Otranto Deniz Muharebesi kahramanı Mikloş Horthy Kral Naibliğine getirildi. Yahudi düşmanı, Nazi sempatisi ve 2'nci Dünya Savaşında, Almanlarla işbirlikçi Macaristan Devlet Başkanı Horthy, iktidara geçer geçmez ilk iş olarak Masonluğu kapattı.

1946 yılında kısa bir süre için yeni ümitlerle açılan Macaristan Büyük Lo-

casını bu kez Komünist iktidar 1950 yılında tekrar kapattı.

Sovyetler Birliğinin çökmesiyle Macaristan Büyük Locası 1991 yılında yeniden açıldı ve 4 Ekim 1993 Kopenhag Avrupa Büyük Sekreterler Toplantısına katıldı. 20 Ekim 1993 tarihli yazılarıyla Macaristan Büyük Locası Kopenhag'daki beraberliğimizi hatırlatarak, Dostluk Kefilleri teatisi ile tanınma talebinde bulundu.

ADRES: Symbolic Grand Lodge
Of Hungary
H-1446 Budapest
Postafiók 395

AVUSTURYA

Avusturya'da ilk loca İmparatoriçe Maria Theresa'nun kocası Dük Francis tarafından 1742 yılında kuruldu. 1785 yılında 45 locası bulunan Avusturya Masonluğu 1794 yılında Katolik İmparator'un bir kararnamesi ile kapatıldı. 1867 yılında Macaristan'ın müstakil krallık olması ile gizli çalışan Avusturyalı Masonlar sınırı geçerek Macaristan'da localara gitmeye başladılar. Viyana'da bir Büyük Locanın kurulması ancak Birinci Dünya Savaşından sonra olabilmıştır. 1938 yılında Naziler Avusturya Masonluğunu tekrar kapatmadan loca sayısı 26'ya ulaşmıştı. Harp sonrası Masonluğun büyük bir gelişim gösterdiği Avusturya'da halen 51 locada 2000 K. vardır. Büyük Loca binası Viyana kentinin merkezinde, ünlü İspanyol Binicilik Okulu'nun yakınındadır. Binanın dışında Masonlukla ilgili hiçbir işaret yoktur. Yemek odaları birinci katta, Mabetler ikinci katta, Sekreterlik ve bürolar üçüncü kattadır. İngilizce çalış-

ılan "Saraastro" locasının dışında tüm localar Almanca çalışırlar. Localar haftada bir saat 19.00'da toplanırlar. Yemek toplantı öncesi yenir. Ayda yapılan 4-5 toplantıdan birinde derece tevcih edilir, diğerleri ise özellikle masonik konularda yoğunlaşan konferans celseleridir. Bir üst dereceye çıkacak Kardeşin bir konferans vermesi beklenir. Kıyafet siyah elbise, siyah ayakkabı, beyaz gömlek ve siyah kravattır. Ziyaretçilerin kıyafetlerinde esnek davranılabilir ve genelde ziyaretçilerden yemek parası alınmaz.

RİTÜEL: Kullanılan ritüel "Schroeder" ritüelidir. Her iki Nazır'ın yeri, eskiden bizde de olduğu gibi, Batıdadır ve Loca açıldıktan sonra çalışmalara katılan Kardeş iki Sütun arasında Üs. Muh. i sonra da Nazırları selamlar.

Avusturya'da localar haftada bir toplandıklarından Kardeş loca ziyaretleri çok azdır ve dışarıdan bir ziyaretçinin gelmesi küçük bir olaydır. 1992 yılında "Aux trois Canons" locasının 250'nci yıldönümü münasebetiyle Türkiye Büyük Locası Bü. Üs. En Muh. Can Arpaç K. in ve kalabalık bir Türk Mason grubunun da katıldığı merasimler tertip edilmiş, Mason müzesinde özel bir sergi açılmış, PTT idaresi de özel pullar bastırılmış ve Masonik ilk gün damgalarını uygulamıştır.

Not: İngilizce çalışan Saraastro Locası Cuma günleri toplanır.

ADRES: The Grand Lodge of
Austria (Grossloge von Osterreich)
1010 Wien, Rauensteingasse 3
Tel: 0222/512 7422
Fax: (1) 512 0455

YAŞLI ARİF ÇİFTÇİ

Kapı direğine dayanarak ufku seyreden,
Ve seneye mısır mahsulünün ne olacağını düşünen,
Ve Tanrı'nın çekirgeyi neden yarattığını,
Ve neden iki gün esen sıcak rüzgarın mahsulün canını aldığı,
Ve neden mısırdan kazandığı paranın
Şikago ile New York borsalarındaki değerini bu denli altında kaldığını
Soran yaşlı çiftçi kimdi?

Arabasıyla bir yabancı geldi, ve sordu,
"Burada ne tür insanlar yaşar?"

Dedi Çiftçi, "Yabancı, geldiğin ülkenin insanları nasıldır?"

-Çoğu kalitesiz ve yalancı,

Hırsız, dedikoducu ve iftiracı.

Dedi çiftçi, "Yabancı, burada da yaşayanlar,

Tarif ettiklerine aynen uyarlar."

Yabancı gaza bastı

Ve henüz ufukta kaybolmadan,

Başka bir yabancı arabasıyla geldi ve sordu..

"Burada ne tür insanlar yaşar?"

Dedi Çiftçi, "Yabancı, geldiğin ülkenin insanları nasıldır?"

-Çoğu temiz ve samimi,

namuslu ve ağır işçi.

Dedi çiftçi, "yabancı, burada da yaşayanlar,

Tarif ettiklerine aynen uyarlar."

Sir Christopher Wren, St. Paul Katedrali inşaatını denetlerken, bir işçiye yaptığı işi sorar. İşçi, kendi ve ailesinin geçimini sağlamaya çalıştığını, işinin çok zor olduğunu ve nasıl sonuçlanabileceğini bilemediğini söyler.

Sir Christopher aynı işi yapan başka bir işçiye yanaşır ve aynı soruyu sorar. İşçi harc karıştırdığını, işinin çok ağır olduğunu ve nasıl sonuçlanabileceğini bilemediğini söyler.

Sir Christopher üçüncü bir işçiye sorduğunda, işçi, "bir Mabel inşa ediyorum" der.

St. Paul inşaatından bu yana insanlar değişti mi? Sanmıyorum. Modern toplumumuzda bu üç karaktere her gün rastlıyoruz. Olumsuz mantıklı kişiler kaybettikleri yaşam sevincinin farkında değiller.

Kişiler bu üç karakterden hangisine uyacaklarına karar vermelidir. Bu karar yalnızca kendimizi değil, yakın çevredekilerimizi de etkileyecektir. Medya sorumluları bu denli olumsuz röportajlar yaptıklarında, bunların etkisini hiç düşünürler mi? Onları suçlamıyorum, zira hata bizlerindir. Bunca olumsuzlukları okumak ve seyretmek için seve seve par veren bizler değil miyiz? Zararlı da olsa, aklımız kendisine sürekli sunduğumuz ve alışmış olduğumuz gıdanın tadını aramıyor mu?

(Alberta Bü. L. En Muh. Bü. Üs., Vali Yardıncısı, Gordon Towers K. in 1Ekim 1993 tarihli konuşmasından. -Grand Lodge of Alberta Bulletin, Şubat 1994)

YOUR PASSPORT TO KNOWLEDGE

MEMBERSHIP CARD
of
Q.C. CORRESPONDENCE CIRCLE LTD.
in association with
QUATUOR CORONATI LODGE No. 2076
THE PREMIER LODGE OF MASONIC RESEARCH
60 GREAT QUEEN STREET LONDON WC2B 5BA ENGLAND

FOR DETAILS CONTACT
Charles J. Carter
Quatuor Coronati Correspondence Circle Ltd
Freemasons Hall
60 Great Queen Street
London WC2B 5BA
Telephone: 01-405 7340

*İlgilendiğiniz Takdirde Celil Layıktez K. ile Temas Edebilirsiniz;
P.K. 18 Yeniköy 80871 İstanbul*

YURTIÇİ TÖRENLERDE PROTOKOL SIRALAMASI

<u>NO</u>	<u>LOCA ADI</u>	<u>KURULUŞ T.</u>			
001	İDEAL MUH.: L.	01.01.1948	041	SEVENLER MUH.:L.	29.01.1965
002	KÜLTÜR MUH.: L.	10.04.1948	042	EPHESUS MUH.:. L.	28.05.1965
003	ÜLKÜ MUH.: L.	22.05.1948	044	HİSAR MUH.:.L.	08.02.1966
004	İZMİR MUH.: L.	12.07.1948	045	AHİLER MUH.:. L.	05.06.1969
005	UYANIŞ MUH.: L.	12.07.1948	046	ÇAĞ MUH.: L.	22.11.1969
006	KARDEŞLİK MUH.:L.	20.05.1948	047	EYLEM MUH.: L.	23.03.1970
007	HÜRRİYET MUH.: L.	23.03.1948	048	ÜÇGEN MUH.: L.	06.01.1971
008	SEVGİ MUH.: L.	20.07.1948	049	ÜÇ İŞİK MUH.: L.	16.01.1971
009	ATLAS MUH.: L.	07.10.1948	050	G.MİMARLARI MUH.: L.	01.03.1971
010	DOĞUŞ MUH.:. L.	14.02.1949	051	EŞİTLİK MUH.:L.	03.06.1972
011	MÜSAVAT MUH.: L.	26.03.1950	052	GÜN MUH.: L.	26.11.1974
012	YÜKSELİŞ MUH.: L.	24.06.1950	053	ÖZLEM MUH.:L.	25.01.1975
013	NUR MUH.: L.	06.02.1951	054	BAŞAK MUH.: L.	10.03.1975
014	İNANIŞ MUH.: L.	29.10.1951	055	İREM MUH.:L.	13.06.1975
015	BİLGİ MUH.: L.	07.10.1951	056	ANKARA MUH.:L.	27.02.1976
016	PROMETHEE MUH.: L.	09.06.1952	057	EVREN MUH.: L.	14.01.1977
017	LİBERTAS MUH.: L.	05.06.1952	058	PİRAMİT MUH.:L.	04.03.1977
018	HAKİKAT MUH.: L.	17.06.1953	059	YUNUS EMRE MUH.:L.	18.06.1977
019	AHENK MUH.: L.	23.05.1954	060	NİLÜFER MUH.:L.	15.04.1978
020	FAZİLET MUH.:L.	24.05.1954	061	MANİSA MUH.:L.	11.03.1978
021	BARİŞ MUH.: L.	25.12.1954	062	BURÇ MUH.:L.	28.03.1980
022	DİKMEN MUH.: L.	25.12.1954	063	İLKE MUH.:L.	04.04.1980
024	GÖNÜL MUH.:L.	01.10.1956	064	ATANUR MUH.:L.	02.11.1981
025	İRFAN MUH.:L.	01.10.1956	065	EGE MUH.:L.	06.03.1982
026	ÜMİT MUH.:L.	01.10.1956	066	ÇUKUROVA MUH.:L.	29.11.1985
027	YILDIZ MUH.:L.	30.05.1956	067	SEMBOLE MUH.:L.	26.03.1983
028	ERENLER MUH.: L.	22.03.1957	068	GÜVEN MUH.:L.	06.05.1984
029	DELTA MUH.:L.	10.06.1957	069	ERDEM MUH.:L.	10.04.1984
030	SADIK DOSTLAR MUH.:L.	09.12.1958	070	DENGE MUH.: L.	22.12.1984
031	ÜLKE MUH.:L.	27.12.1958	071	İŞİN MUH.:L.	18.02.1985
032	ŞEFKAT MUH.:L.	27.05.1959	072	BAŞARI MUH.: L.	18.02.1985
033	HÜMANİTAS MUH.: L.	06.10.1961	073	DOĞAN GÜNEŞ MUH.:L.	30.03.1985
034	HULUS MUH.: L.	24.10.1961	074	MEŞ'ALE MUH.:L.	28.02.1986
035	FREEDOM MUH.: L.	25.10.1961	075	ANADOLU MUH.:L.	23.03.1986
036	ÇANKAYA MUH.: L.	23.12.1961	076	TOLERANS MUH.:L.	23.01.1987
037	DEVİRİM MUH.: L.	10.10.1962	077	SEZGİ MUH.:L.	16.01.1988
038	ARAYIŞ MUH.:L.	29.02.1964	078	ÜÇSÜTÜN MUH.:L.	09.04.1988
039	ÜÇ GÜL MUH.: L.	29.02.1964	079	KUTUP YILDIZI MUH.:L.	09.06.1988
040	PINAR MUH.:L.	30.11.1964	080	AKIL VE HİKMET MUH.:L.	02.07.1988
			081	BOĞAZIÇI MUH.:L.	02.07.1988
			082	KARŞIYAKA MUH.: L.	12.11.1988

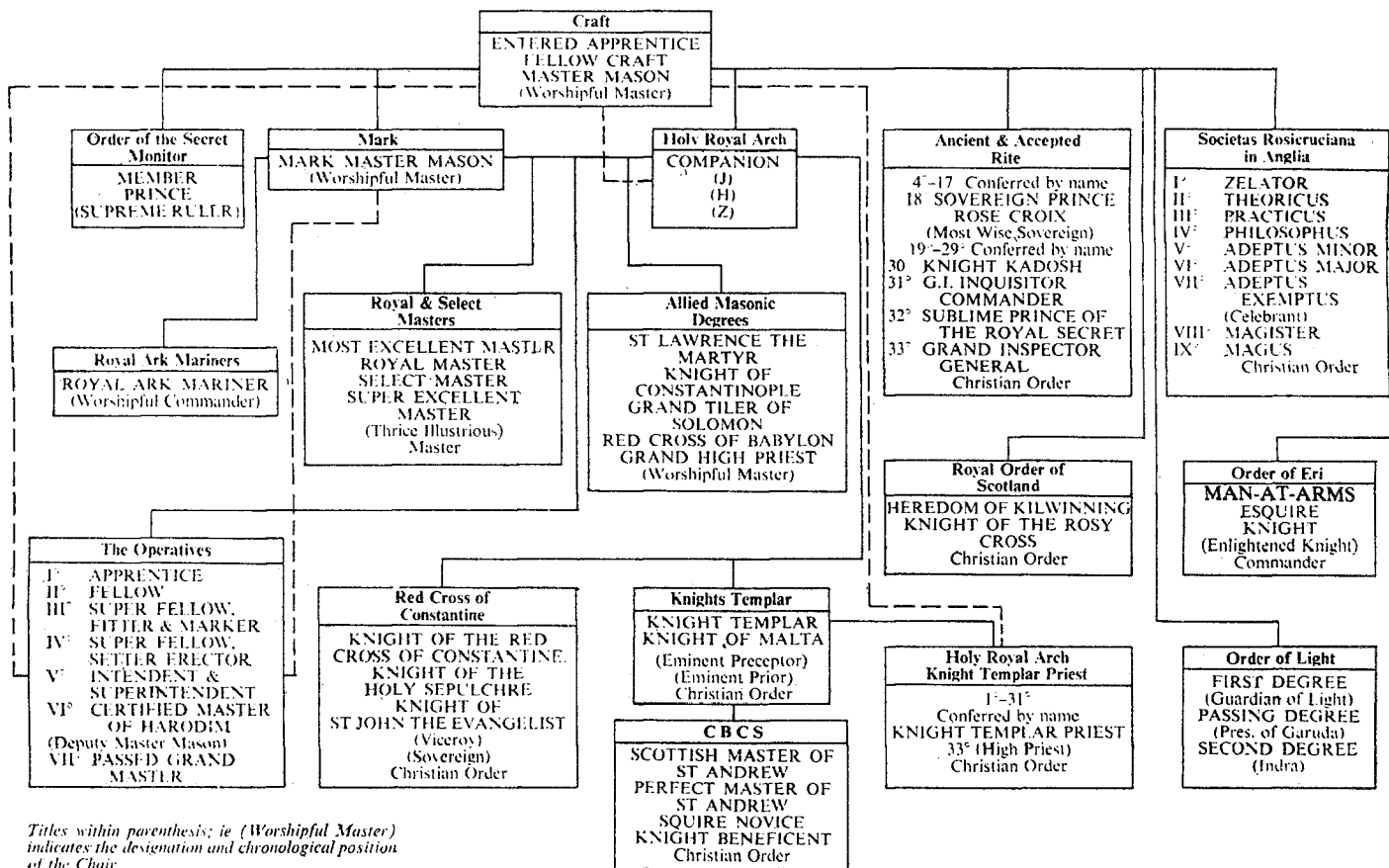
083 ÜÇ NUR MUH.: L.:	21.11.1988	098 UMUT MUH.: L.:	11.07.1992
084 YEDİTEPE MUH.:L.:	24.12.1988	099 KORDON MUH.:L.:	08.10.1992
085 GÖNYE MUH.:L.:	24.12.1988	101 HOŞGÖRÜ MUH.: L.:	23.10.1992
086 GÜZEL İSTANBUL MUH.: L.:	24.12.1988	102 DOĞA MUH.: L.:	23.11.1992
087 GÜN İŞİĞİ MUH.: L.:	24.12.1988	103 ANTALYA MUH.: L.:	19.12.1992
088 BAŞKENT MUH.:L.:	05.01.1989	104 EKİN MUH.: L.:	10.01.1993
089 TANYERİ MUH.: L.:	04.03.1989	105 TAN MUH.: L.:	26.01.1993
090 SADAKAT MUH.:L.:	22.04.1989	106 YAKACIK MUH.: L.:	06.02.1993
091 GÖKKUŞAĞI MUH.: L.:	03.06.1989	107 KADIKÖY MUH.: L.:	06.02.1993
092 MARMARA MUH.: L.:	27.01.1990	108 GEOMETRİ MUH.: L.:	13.03.1993
093 SABAH GÜNEŞİ MUH.: L.:	24.11.1990	109 YÖRÜNGE MUH.: L.:	08.04.1993
094 DOSTLUK MUH.: L.:	22.12.1990	110 PERGEL MUH.: L.:	27.05.1993
095 GELİŞİM MUH.: L.:	22.12.1990	111 DOĞU MUH.: L.:	12.05.1993
096 ONUR MUH.: L.:	06.07.1991	112 ÜLKÜM MUH.: L.:	05.01.1994
097 BODRUM MUH.: L.:	04.10.1991	113 OCAK MUH.:L.:	06.01.1994

MERAK ETTİKLERİNİZ:

RİTLER VE DERECELER

Önceden tesbit edilmiş şekilci bir merasimle tekrise varmayı amaçlıyan yöneme RİT denir. Kelime değişik Hristiyan mezheplerinin merasim özelliklerini tarif eder: Latin, Rum Ortodoks, Kopt, Maronit Ritleri gibi. Mason dilinde, Rit, aynı yönetime bağlı, ya da aynı mantık içinde gelişen ve bütünleşen bir dereceler sistemini tanımlar. Ritlerin genelde ilk üç dereceleri çok az farklı almakla beraber, üst derecelerin yapıları büyük farklılıklar sergileyebiliyor. Bu dereceleri Hiramik, Kriptik, Tampliye, Şövalye, Tarihsel, Noaşit, Felsefi, Askeri, Mistik ve Politik gibi sıfatlarla tarif edebiliriz.

Rit adıyla anılan ilk Masonik teşekkül Fransızların "Rite de Perfection" (Olgunlaşma Riti)'dir. 25 dereceli olan bu Rit 1761 yılında Amerika'da da uygulanmaya başlanmış ve Charleston kentinde 1801 yılında, 8 derecenin ilavesiyle, bir Yüksek Şûra'nın yönetiminde, "Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti" ismini almıştır. Hangi Rit olursa olsun, ilk 3 derecenin yönetimi Büyük Locaya bağlı olup, diğer derecelerin yönetimi müstakildir ancak üyelerini ilk 3 derecenin muntazam Kardeşleri arasından seçer. Bazı üst derecelerin mensuplarını başka üst derece sistemlerinden aldıkları da vakidir, yeter ki bu Kardeşlerin kökü muntazam olsun. Böylece, birden fazla Rit'in uygulandığı ülkelerde bazen çok karmaşık bir yapı oluşabilir. Sayfa 33 de, İngiltere Birleşik Büyük Locasından kaynaklanan muhtelif üst derece sistemlerinin birbirleriyle olan ilişkileri şematik olarak gösterilmiştir.

Titles within parenthesis; ie (Worshipful Master) indicates the designation and chronological position of the Chair.

Masonların Dünyasında Bir Gezinti

YURT İÇİNDEN HABERLER

İZMİR VADİSİNDE YENİ BİR LOCA

OCAK MUH.: LO.: NO. 113

İzmir Vadisinde, "Ocak" adını taşıyan yeni bir locanın kurulduğunu, açılış töreninin 6 Ocak 1994 günü Bü.:Muh.:P. Muh. Nelson Arditi, Bü.:Gö.:P.:Muh.:Fevzi Akansel, Bü.:Ha.:Em.:Yard. Çınar Şahenk kardeşler tarafından yapıldığını, geçen sayımızda duyurmuştuk.

113 matrikül numarasıyla çalışmaya başlayan Ocak Muh.:Lo.: , ilk toplantısında görevlilerini seçti. Aşağıda adlarını belirttiğimiz kardeşler,

bu yeni locayı yönetmek üzere seçildiler:

Üs.:Muh.:	Oğuz Akyüz
Bir Ön.: Üs.:Mu.: Ünlü Yukaruç	
I.Na.:	Avram Aji
II. Na.:	Erkan Dinçer
Sek.:	Hayım kampeas
Ha.:Em.:	Nail Tenli
Ha.:Em.:	Ünal Özatay
Hat.:	Şener Önal
Muh.:	Bülent Erdikut
I.Tö.:Üs.:	Yıldırım Beyazıt
Ko.:	Korkut Kabaklı
San.:	Artun Güven

Kut.:Ki.:Em.: Ersal Siyman
Bü.:Lo.:Del.: Cengiz kabaklı
Ya.:Or.: Adayı Münir Ülküatam

Kardeşlik zincirine yeni katılan Ocak Muh.:LO...'na "Hoşgeldin" diyor, Masonluk yolundaki çalışmalarında başarılar diliyoruz.

* * *

17 No.lu Muh. Hümanitas Locası:

20 Şubat 1994 pazar günü Aquitaine Bölge Büyük Locasına bağlı Charles Martel, Pierre D'or, Noel Saint Jean de Chinon, Pictavia No:153,locaları Hümanitas Locasını ziyaret ettiler. Toplam kardeş ve hemşire olarak 45 Fransız ziyaretçinin iştirak ettiği toplantıya 3 Üs.: Muh.: , 1 Ön. Üs. Muh. ve Bölge Bü. L.dan 3 Büyük Görevli K. katıldılar. Bu toplantıyı tertip eden ve halen Bö.: Bü.: L.: Bü.: Görevlisi olan Bernard Moreau K. gözlerini Humanitas Locasında açmıştı. Toplantıdan önce ve kokteylden sonra yemek salonunda İzak Eskenazi K. tarafından slaytlı bir Türkiye"yi tanıtma gösterisi yapıldı ve Kardeşler resmi celseye çıktıklarında, Devrim Hemşiremiz hemşirelere Atatürk hakkında bir konuşma yaptı. Resmi celseden sonra bir tenue blanche, ve onu takiben de bir Agap tertip edildi. Bu fevkalade organizasyon için Üs. Muh. Mehmet Fuat Akev Kardeşimizi tebrik ederiz.

* * *

SİNGAPUR'DA LOCA ZİYARETİ

1994 yılı Ocak ayında yılbaşı münasebeti ile Bangkok ve Singapore'a

yapılan bir gezi sırasında Fazilet Muh. Lo. Üs. Muh. Zeki Karakimseli başkanlığındaki Kardeşler 7178 numaralı Singapore Locasını ziyaret ettiler.

Singapore her tarafı yeşillik olan üstü temiz bir şehir. Tabii caydırıcı cezai yaptırımler var, fakat halk kesinlikle şehri temiz tutmak için gayret sarfediyor. Masonik Merkez böyle bir şehir içinde üç katlı bir bina... Freemasons' Hall, Coleman Street.

Daha önce büyük sekreterlikler arasında yapılan yazışmalar yapılmış olup bizleri sıcak bir samimiyet ve ilgi ile karşıladılar.

Singapore Locası No.7178, Eastern Archipelago Büyük Locasının 29 Locasından biri. Patentini 5 Mart 1952 de almış, Tahsisi 28 Haziran 1952 de ve İs'adı Şubat'ta yapılmıştır.

Emülasyon Ritinde çalışan Singapore Locasının 87 üyesi olup her ayın ilk pazartesi günü Freemasons' Hall'de çalışmalarını yapmaktadır. Biz 3 Ocak 1994 Pazartesi günü mesaiye katıldık.

18:30 da başlaması programlanmış olan toplantıdan yarım saat önce holde buluşup tanıştık, Büyük Sekreterliğimizin mektubunu ve ona gelen cevabi mektubu bilgi olarak takdim ettik. Bizi imtihan etmek gereğini duymadılar. Hepimizi üst kattaki mabede davet ettiler. Çalışma başlamadan Üs. Muh. ve önceki Üs. Muh. Şarka davet edip ön sırada yerlerimizi gösterdiler, diğer kardeşleri sütunlara oturtular. Görevliler tam saatinde törenle Mabede girdiler ve yerlerini aldılar. Bizdekine göre Görevliler bir iki değişiklik gösteriyordu. Şöyle ki:

Hatip yerine Chaplain, ek olarak törenin icap ettiği yerlerde org çalan

bir Organist, bir Dining Steward, altı Steward ve son olarak kapı dışında görev yapan Tyler (Harici Muhafız).

Buradaki Tören Üstadına büyük görev düşmekte ve kimin ne yapacağını sırasında söyleyerek sırasında hatırlatarak bir orkestra şefi gibi idare etmekte...

Singapore Locasının Tören üstadı T.S.Zain, eski bir Üs. Muh. ve halen Üs. Muh. olan M.Q.A.S.Zain'in babası.

Çalışmanın gündemi bütün ayrıntılarıyla herkese dağıtıldı. 14 Maddeden oluşan programda şu konular vardı: Bir önceki celse tersimatının kabulü, Hazine Emini ve Hasenat Emininin raporlarının okunması ve kabulü, yazışmalar hakkında bilgi verildi, bir tebenni skrütteni, bir tekris için skrütteni,, iki çırağın kalfalığa geçiş töreni, gelecek yıl için Üs. Muh. ve Hazine Emini ve Harici Muhafız seçimleri, ay-

rica hesapların tetkiki için iki denetçi seçimi ve "Home Nursing Foundation" için Hasenata bağışta bulunulması. Son olarak genel yararlar. bütün çalışmaların iki saatte bitmesi öngörülmüştü. Bütün çalışmalar iki saatte bitti.

Büyük bir ilgi ile izlediğimiz meşaiye ilave edilecek birkaç hususu belirtmek isterim: Toplantıyı yaptığımız Mabet çok büyük, bizim A mabedinden de büyük, duvarlarda eski üstatlar ve üyelerin adları yazılı büyük levhalar, yer bütünüyle siyah beyaz kareli kocaman bir halı 21x21 kareli bir satranç tahtası sanki, ortada yemin kürsüsü, bizdeki üç kitap yerine altı kitap var.. oradaki dinlere göre kutsal kitaplar açılıp yerleştirilmiş... nazırlar bildiğimiz yerlerde oturuyorlar...

Sekreter ve Sayman aynı büyük masada yanyana... Harici Muhafız Mabet dışında bulunduğundan oy ve-

rilmesi halinde küçük pencere açılıp kağıdı veriyor. Bütün görevliler ve lo- ca kardeşleri smokinli, papiyon kar- vatlı...

Onlar işaretlerini kendi usullerine göre verdiler, biz de kendi usulumüze göre... sadakat duruşu aynı.

Çıraklıktan Kalfalığa geçiş töreni adeta bir tekris gibi ifa edildi.

Seçimlere gelince, Üs. Muh. gele- cek yıl için adaylığını koymayacağını beyan etti ve Birinci Nazım aday gös- terdi. Hazine Emni eğer kardeşlerim beni seçerlerse görevime devam ede- rim, dedi. Büyük bir titizlik ve başarı ile bu işi yürütmüş olan Hazine Emni- ni bu dileği memnuniyetle karşılandı.

Seçim için kağıtlar dağıtıldı, bu sı- rada Üs. Muh. Zain, Üs. Muh. Zeki Ka- rakimseli ve bu makalenin yazarına seçim kağıtlarını sayıp sonuçları bil-

dirmeleri ricasında bulundu. Se- çim kağıtları keselere sırasıyla konul- du, tarafımızdan sayıldı, önerilen isimlerin oy birliği ile seçilmeleri tara- fımızdan ilan edildi.

Yararlar konusunda Üs. Muh. Za- in Türk Masonların ziyaretlerinden büyük onur ve kıvanç duyduklarını ve Türkiyedeki Masonlara Singapur- daki Masonların kardeşçe sevgilerini ve saygılarını götürmemiz dileğinde bulundu. Üs. Muh. Zeki Karakimseli ve bu satırların yazarı, Singapur'lu kardeşlerini Türkiye'de görmekten büyük memnunluk duyacaklarını, bu- rada gördükleri sıcak ilgi ve samimi- yetten çok duygulandıklarını ve bü- tün dünyada barış ve kardeşçe sevgi- nin yayılmasının en büyük dilekleri olduğunu bildirdiler.

Çalışmadan sonra kardeş sofrası- nında neşe ile yemek yenildi.

YURT DIŞINDAN HABERLER

PORTEKİZ

Portekiz Büyük Locası'nın tahsis merasimi 29 Haziran 1991 tarihinde Fransa Büyük Locası tarafından yapılmış ve İngiltere yeni Bü.L.yı Şubat 1992'de tanımıştı. Tanıma şartı olarak da Portekiz'de tanıma öncesi bulunan İngiltere Bü. L.'a bağlı locaların çalış- malarına devam edeceği maddesi ta- rarlarca kabul edilmişti.

15 Kasım 1993 tarihli sirküler mektubu ile Portekiz Bü. L. tahsisin- den 4 gün önce, yani 25 Haziran 1991 tarihinde, İngiltere Bü. L.nun, Cebelita- rık Bölge Bü. L.na bağlı olarak Porte- kiz'de bir Royal Arch Şapitrini kurdu- ğunu, bunun iyi niyete sığmadığını, bu durum izah edilene kadar da Porte-

kizli Kardeşlerin İngiliz localarını zi- yaretlerinin yasaklandığı belirtilmek- tedir.

HİNDİSTAN

Hindistan Bü. L.nun kuruluşunda İngiltere Bü. L. ile Hindistan Bü. L. ara- sında aktedilen konkordato gereği İn- giltere, İrlanda ve İskoçya Bü. L.ları mevcutlarını koruyacak ancak yeni lo- calar kurmayacaklardı ve her iki Bü.L.ya mensup kardeşler birbirlerini serbestçe ziyaret edeceklerdi. Bu kez, İngiltere Bü. L.nun Hindistan'daki mülküne göz diken Hindistan Bü.L.sı, üyelerinin İngiltere Bü.L.na bağlı loca- ları ziyaretlerini kısıtlamaya kalkışın- ca Hintli Kardeşlerin yoğun olarak İn- giliz localarına tebenni etmeğe başla-

dıkları görülmüş, münasebetler gerinleşmiş ve İngiltere ile Hindistan arasında aktedilen konkordato iptal edilmiştir. Sonuçta, İngiltere Bü. L.sı, intizamını kabul ettiği Hindistan Bü.L.ile diplomatik münasebetlerini kesmiş ve Hindistan'da tekrar localar açmaya başlamıştır. Bu konuda görüş-tüğümüz İngiltere Bü. L. Bü. Sekreteri Higham K. bunun iki Bü. L. arasında bir iç mesele olduğunu, Hindistan Bü. L.sının intizamının kesinlikle zedelenmediğini ifade etmiştir.

YENİ ZELANDA:

Akşamları evlerine erken dönmek isteyen, evleri uzakta olan ya da yaşlı kardeşlerin devamsızlığını önlemek amacıyla öğle vakti veya öğleden sonra erken saatte toplanan localar kurulmuş ve başarı kazanmışlardır. Temmuz 1993'de bu tür locaların sayısı 10'u, onlara devam eden üye sayısı da 672'yi bulmuştu.

**İNGİLTERE BİRLEŞİK
BÜYÜK LOCASI BÜ. ÜS.
YARDIMCISI EGLİNTON
VE WINTON KONTU'NUN
8 Aralık 1993 TARİHLİ KONUSU
MASINDAN BİR PARAGRAF:**

Mevcudumuzu arttırmak istiyor-sak, Mason olmiyanlarla masonluk üzerine açıklıkla konuşmaya hazır ol-

malıyız. 275.ci yıl merasimleri genel halka varlığını hatırlattı. Kamu oyu önünde savunmaya çekilmemiz yanlış olur. Masonlukla ilgili broşür ve video kasetlerimizi yayınlıyoruz; Büyük Loca temsilcileri radyo ve televizyon programlarında bizi anlatıyorlar; Merkez Binamız halka açık; Büyük Mâbed 1993 Covent Garden San'at Festivaline sahne olarak dahil edildi (Sihirli Flüt Bü. Mâ.'de temsil edildi). 1994 San'at Festivaline de katılacağız. Henüz çok uzak olmıyan bir zamanda, 1930'lu yıllarda, Masonluk halkın gözü önünde sergilenen bir olaydı. Masonluğun kendi üzerine kapanması, arzumuz dışında, elimizde olmayan nedenlerden kaynaklanmıştı (harp)

PUL KOLEKSİYONCULARI-NIN DİKKATİNE:

AŞAĞIDA İSMİ VE ADRESİ YAZILI KARDEŞİMİZ ESKİ PUL KOLEKSİYONCUSU OLUP, DAMGALI ABD PULLARI İLE DAMGALI TÜRK PULLARINI DEĞİŞTİRMEK İSTEMEKTEDİR. İLGİLİLERE DUYURULUR:

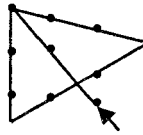
GEORGE C. COURREGES (Oakland California'da 349 no.lı Elmo L. Ön.: Üs.: Muh.: ve sekreteri)

2404 Fiji Way
San Leandro, CA 94577 USA

ZEKÂ OYUNLARININ CEVABI

S. 24. den :

Cevap : Karenin dışına çıkmayı düşünmemişseniz bu çizim olanaksızdır.

SYNOPSIS

TESVİYE, April 1994

Cover : William Blake's painting.

Inside Front cover : Construction of our new Masonic Hall at Yakacık, İstanbul.

From the Editor :

--Our General Assembly of the 23 rd April 1994, the visitors.

--Liver transplant to a 17 year old boy. The operation has been performed successfully in Frankfurt with the collections of Brethren from Turkey and Germany and with the organizational help of Lodge Turkey in Germany and the very special contribution of Bro. Rainer Schicke, M.W.G.M. of the United Grand Lodge of Germany and Grand Representative of the Grand Lodge of Turkey in Germany.

P.3- A reprint from the Panorama Magazine: An interview with G.M.M.W. Bro. Can Arpaç.

P.8- Declaration of Laicity from the G.L.of Turkey, printed in major newspapers.

P.9- From ancient Masonic Magazines: AMI Congress in 1933 in İstanbul and telegrams exchanged between the AMI and Atatürk.

P.11- History of Lodge İdeal (001), starting in 1907, (to be continued).

P.14- Freemasonry and women.

P.15- The famous 1911 speech in the Parliamant of the Ottoman Empire by the Şeyhülislam (dignitary responsible for all matters connected with the Islamic religion, coming next to the Grand Vizier in precedence) Bro. Musa Kâzım Efendi, in defence of Freemasonry.

P.17- Acquittal of Freemasonry by the Court of Casablanca.

P.18- Sayings from Mevlana.

P.19- Bro. Şükrü Kaya, Foreign Minister (1924 - 1925) and Minister of the Interior (1927 - 1938) and his Master's Diploma.

P.22- The Eastern Star (Continuation).

P.25- For the travelling Brethren : Central Europe; The Czech, Hungarian and Austrian Grand Lodges.

P.30- List of precedence of Turkish Lodges.

P.31- Rites and degrees.

P.33- Local News:

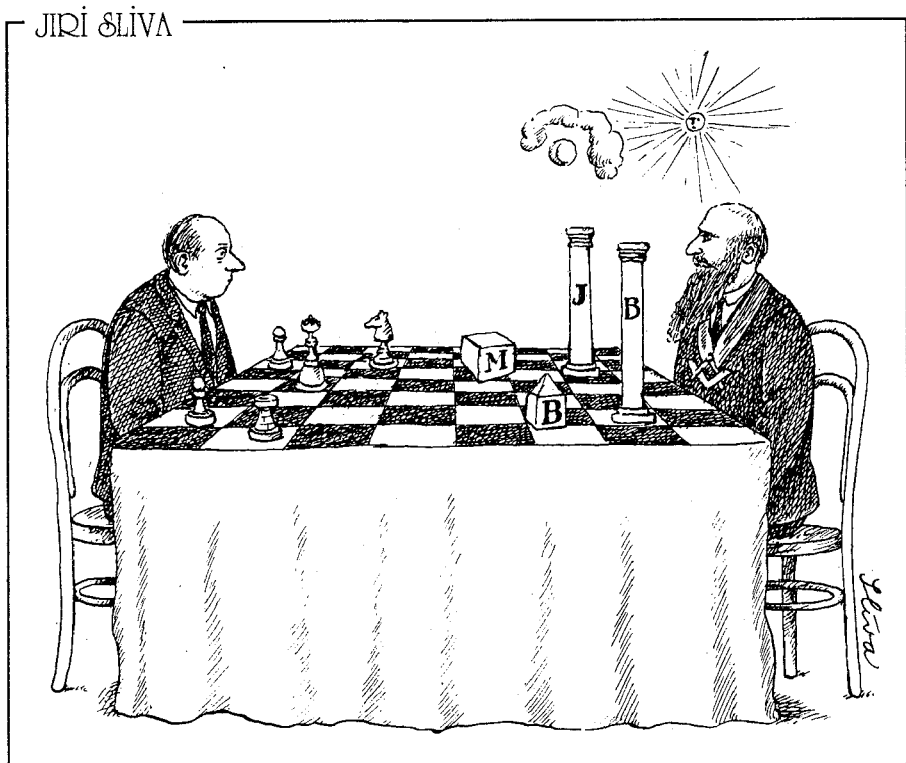
- A new lodge in İzmir: Ocak, no.113.
- Visitation from France to Lodge Humanitas (17).
- Visit of Brethren from Lodge Freedom (35) to Lodge Singapore (7178).

P.36- Foreign News:

- Situation in Portugal.
- Situation in India.
- Daylight lodges in New Zealand.
- A Paragraph from R.W. Bro. Count of Eglinton and Winton's talk on the 8 th December 1993 about opening our premises to non masons and the Covent Garden Festival.
- Bro. George C. Courreges desires to exchange stamps.

P.40- Caricature by Jiri Sliva.

Inside back cover : The new building of the National Grand Lodge of France (G.L.N.F.)

FRANSA Milli Büyük Locası (GLNF) yeni merkez binalarının dıştan görünüşü ve bir merasim.

